

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Ιουλίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ Α.Ε.Ι.Δ.

Αρ. Φύλλου 1

ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (Κατ' άρθρον 100 του Συντάγματος)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 4305/2014 και 163/2016 αποφάσεων του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως, αντίστοιχα και ορισμός νέας δικασίμου υπόθεσης στις 10 Μαΐου 2017.
- 2 Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 956/2009 και 1350/2014 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αντίστοιχα.
- 3 Άρση αμφισβητήσεως ως προς την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου, η οποία δημιουργήθηκε από τις αντίθετες αποφάσεις του Αρείου Πάγου (η υπ' αριθμ. 113/2016 απόφαση) και του Συμβουλίου της Επικρατείας (η υπ' αριθμ. 3259/2015 απόφαση), αναφορικά με την έννοια των διατάξεων των άρθρων 868 - 869 Κ.Πολ.Δ., που αναφέρονται στην τήρηση εγγράφου τύπου για την έγκυρη κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας σε διαφορές ιδιωτικού δικαίου.
- 4 Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 223/2008 και 2705/2015 αποφάσεων του Εφετείου Ναυπλίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντίστοιχα.
- 5 Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 176/2003 και 2559/2016 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αντίστοιχα.
- 6 Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 78/2011 και 35/2015 αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκίδας και του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, αντίστοιχα.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1/2017

(1)

Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 4305/2014 και 163/2016 αποφάσεων του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως, αντίστοιχα και ορίζει νέας δικασίμου της υπόθεσης στις 10 Μαΐου 2017.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
(κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αναστάσιο Γκότση, Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύοντα, (κωλυομένης της Προέδρου του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, Βασιλικής Θάνου - Χριστοφίλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, Νικολάου Σακελλαρίου και των αρχαιοτέρων αυτού Αντιπροέδρων), Δημήτρα Μπουρνάκα, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, (κωλυομένης της Προέδρου του Αρείου Πάγου και των αρχαιοτέρων αυτής Αντιπροέδρων), Ιωάννη Σαρμά, Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (κωλυομένης της Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ανδρονίκης Θεοδοκάτου), Ευθύμιο Αντωνόπουλο, Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου - Εισηγήτρια, Μαρίνα Παπαδοπούλου, Συμβούλους Επικρατείας, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Δημήτριο Χονδρογιάννη, δ' αναπληρωματικό μέλος, (κωλυομένων των Διονυσίας Μπιτζούνη, Αβροκόμης Θούα, Πηνελόπης Ζωντανού, Χρήστου Βруνιώτη, τακτικού, α', β' και γ' αναπληρωματικών μελών, αντίστοιχα, Αρεοπαγίτων), Παναγιώτη Κατσιρούμπα, Γεώργιο Αναστασάκο, Αρεοπαγίτες, Ιωάννη Σύμπλη, Σύμβουλο Επικρατείας, Αντώνιο Παντελή, Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη, Καθηγητές της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ως μέλη και τη Γραμματέα Σουλτάνα Κουφιάδου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Γραμματείας του Αρείου Πάγου.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο του Αρείου Πάγου, στις 19 Οκτωβρίου 2016 και ώρα 18:00, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ των:

ΑΙΤΟΥΣΑΣ: Εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία: «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΚΑΦΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» και διακριτικό τίτλο «BOAT & YACHT MANAGEMENT SERVICES L.T.D.», που εδρεύει στο Αμαρούσιο Ν. Αττικής, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Μαρίνο Πολλάτο του Δημητρίου - Ίωνος, ο οποίος εμφανίσθηκε αυτοπροσώπως και δεν εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο.

ΚΑΘ' ΩΝ Η ΑΙΤΗΣΗ: 1) Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τους Υπουργούς α) Οικονομικών και β) Περιβάλλοντος και Ενέργειας (πρώην ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε), το οποίο εκπροσώπησε ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, Δημήτριος Μακαρονίδης του Ιωάννη, 2) Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Αρχαίας Επιδαύρου», που εδρεύει στην Παλαιά Επίδαυρο, νομίμως εκπροσωπούμενου, 3) Νικολάου Γεώργα του Βασιλείου, κατοίκου Παλαιάς Επιδαύρου του Ν. Αργολίδας, 4) Αθανασίου Κωσταλάμπρου του Κωνσταντίνου, κατοίκου Δημοτικής Κοινότητας Ναυπλίου του Ν. Αργολίδας, 5) Αντωνίου Ρόδη του Δημητρίου, κατοίκου Τοπικής Κοινότητας Νέας Επιδαύρου του Ν. Αργολίδας, οι οποίοι δεν παραστάθηκαν, 6) Μαρίας Ρώτα - Παπαγιαννάκη του Νικολάου, κατοίκου Τοπικής Κοινότητας Νέας Επιδαύρου του Ν. Αργολίδας και 7) Αναστασίου Οικονόμου του Γεωργίου, κατοίκου Τοπικής Κοινότητας Δήμαινας του Ν. Αργολίδας, οι οποίοι εμφανίσθηκαν αυτοπροσώπως και δεν εκπροσωπήθηκαν από πληρεξούσιο δικηγόρο.

Η αιτούσα, με την από 3.6.2016 αίτησή της, ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσε κατά νόμο στο Γραμματέα του, με αριθμό πράξης κατάθεσης 3/6.6.2016, ζήτησε όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Ακολουθώντας, η Εισηγήτρια, Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου, Σύμβουλος Επικρατείας, ανέγνωσε την από 14.10.2016 έκθεσή της.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του παραστάτη καθού Ελληνικού Δημοσίου, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τις προτάσεις του.

Μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση η αιτούσα εταιρία ζητεί την άρση της αποφαιτικής σύγκρουσης δικαιοδοσίας, η οποία, κατά τους ισχυρισμούς της, ανέκυψε από την 4305/2014 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και την 163/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως.

2. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κεφαλαίου Β' («Δικαιοδοσία») του Κώδικα «περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976 (Α' 141), «Το Ειδικόν Δικαστήριον επιλαμβάνεται των εις την δικαιοδοσίαν του υπαγομένων υποθέσεων: α) Κατόπιν αιτήσεως ...». Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Γ' («Γενικά Διαδικαστικά Διατάξεις») του πιο πάνω Κώδικα ορίζεται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 10 ότι «1. Μετά την καταχώρησιν της αιτήσεως ... εις το προς τούτο βιβλίον, ο Πρόεδρος του Ειδικού Δικαστηρίου, ορίζει δια πράξεως αυτού, σημειουμένης κάτωθι της αιτήσεως, μέλος του δικαστηρίου ως εισηγητήν της υποθέσεως και δικάσιμον. 2. Αντίγραφον της αιτήσεως μετά της

πράξεως του Προέδρου, επιδίδεται επιμέλεια της Γραμματείας του Δικαστηρίου είκοσι ημέρας προ της δικασίμου εις τον αιτούντα και τους λοιπούς διαδίκους. 3. Αι κατά τον παρόντα νόμον αυτεπαγγέλτως ενεργούμεναι κοινοποιήσεις προς τους διαδίκους, γίνονται κατά τας οικείας διατάξεις του Κώδικος Πολ. Δικονομίας», στην παρ. 1 του άρθρου 14 ότι «1. Οι διάδικοι παρίστανται ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου δια δικηγόρου παρ' Αρείω Πάγω ή Νομικού Συμβούλου του Κράτους. ...», στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 16 ότι «3. Κατά πάσαν περίπτωσιν, εφ' όσον εγένοντο αι κατά τον παρόντα νόμον κοινοποιήσεις, η συζήτησις της υποθέσεως και η έκδοσις της αποφάσεως χωρεί και απολιπομένων των διαδίκων. Εφ' όσον δε ούτοι παρίστανται και δεν αντιλέγουν δια μη νομότυπον κοινοποίησιν, το Ειδικόν Δικαστήριον δύναται να χωρήσῃ εις την συζήτησιν. 4. Εν παραλείψει κλητεύσεως τινός των διαδίκων το Ειδικόν Δικαστήριον αναβάλλει την εκδίκασιν της υποθέσεως εις νέαν δικάσιμον προς διενέργειαν της κλητεύσεως, κατά τας διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 2. ... » και στο άρθρο 23 ότι «Κατά την ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου διαδικασίαν εφαρμόζονται αναλόγως κατά τα λοιπά και ιδίως ως προς ... την διεξαγωγήν των συζητήσεων, ... αι διατάξεις του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας». Τέλος, στην παρ. 1 του άρθρου 47 του Κεφαλαίου Ζ' («Άρσις Συγκρούσεων») του ίδιου Κώδικα ορίζονται τα εξής: «Διάδικοι ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου είναι πλην των αιτούντων και οι διάδικοι των δικών, αι οποίαι προκαλούν την σύγκρουσιν». Εξάλλου, κατά τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας «2. Αν ο αντίδικος εκείνου που επέσπευσε τη συζήτηση δεν εμφανιστεί ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος, ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα. Αν η κλήση για τη συζήτηση δεν επιδόθηκε καθόλου ή δεν επιδόθηκε νόμιμα ή εμπρόθεσμα ο Άρειος Πάγος κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση και η υπόθεση επαναφέρεται για συζήτηση με νέα κλήτευση. Στην αντίθετη περίπτωση προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία εκείνου που έχει κλητευθεί. 3. Αν μετέχουν περισσότεροι στη δίκη για την αναίρεση και δεν κλητεύθηκε κάποιος από αυτούς, η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη για όλους. ...». Τέλος, κατά την παρ. 1 του άρθρου 128 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε τελικώς με την παρ. 2 του άρθρου πρώτου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 (Α' 87/23.7.2015, έναρξη ισχύος από 1.1.2016 σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου ένατου του άρθρου 1 του νόμου αυτού), «Αν ο παραλήπτης δεν βρίσκεται στην κατοικία του, το έγγραφο παραδίδεται σε έναν από τους ενήλικους συνοίκους του, που έχουν συνείδηση των πράξεών τους και δεν συμμετέχουν στη δίκη ως αντίδικοί του». Κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διάταξης, ως σύνοικοι νοούνται, μεταξύ άλλων, ο σύζυγος και οι κατά τα άρθρα 1463 και 1464 του Αστικού Κώδικα συγγενείς που συνοικούν με τον παραλήπτη, για το κύρος δε της επίδοσης προς συγγενή είναι απαραίτητο ο δικαστικός επιμελητής να βεβαιώνει στην έκθεση επίδοσης ότι δεν βρήκε στην κατοικία του τον παραλήπτη του επιδιδόμενου εγγράφου και για το λόγο αυτόν η επίδοση έγινε στο «σύνοικο συγγενή». Και τούτο, διότι η βεβαίωση της

ιδιότητας του συγγενούς ως συνοίκου αποτελεί στοιχείο του κύρους της επίδοσης (πρβ. Α.Ε.Δ. 45/1995).

3. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης δεν παρέστη ο Αντώνιος Ρόδης, ο οποίος υπήρξε διάδικος στη δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η 4305/2014 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, και, συνεπώς, νομιμοποιείται ως διάδικος στην παρούσα δίκη ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου. Όπως βεβαιώνεται δε στην οικεία έκθεση επίδοσης του αρχιφύλακα του Αστυνομικού Τμήματος Λυγουριού Σπυρίδωνα Κουτρομπή που βρίσκεται στο φάκελο, ο αρχιφύλακας αυτός πήγε στις 31.8.2016 για να επιδώσει «στον Αντώνιο Ρόδη του Δημητρίου κάτοικο Τοπικής Κοινότητας Νέας Επιδαύρου της Δημοτικής Ενότητας Επιδαύρου του Δ. Επιδαύρου Αργολίδας» αντίγραφο της κρινόμενης από 6.6.2016 (με αριθμ. 3/2016) αίτησης με την πράξη της Προέδρου του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου για ορισμό εισηγητή της υπόθεσης και δικασίμου και δεν βρήκε τον ίδιο. Κατόπιν αυτού, όπως βεβαιώνεται στην ίδια έκθεση, ο πιο πάνω αρχιφύλακας επέδωσε «στον Ρόδη Ιωάννη του Δημητρίου (ΑΔΕΛΦΟΣ)», χωρίς όμως να βεβαιώνεται στην πιο πάνω έκθεση ότι ο αρχιφύλακας αυτός πήγε στην κατοικία του προς τον η επίδοση διαδίκου και ότι ο αδελφός του ήταν σύνοικος αυτού. Εξαιτίας όμως της παράλειψης αυτής η επίδοση του αντιγράφου της κρινόμενης αίτησης με την πράξη της Προέδρου, που έγινε στις 31.8.2016 στον αδελφό του προαναφερόμενου διαδίκου, είναι άκυρη. Συνεπώς, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση της κρινόμενης αίτησης ως προς όλους τους διαδίκους, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως κατά την ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κώδικα αυτού (ν. 345/1976) [πρβ. Α.Ε.Δ. 27/2013], και να οριστεί νέα δικάσιμος στις 10 Μαΐου 2017 προς διενέργεια των νόμιμων κοινοποιήσεων (πρβ. Α.Ε.Δ. 45/1995).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση της από 3.6.2016 (με αριθμ. 3/2016) αίτησης της εταιρείας με την επωνυμία «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΚΑΦΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» και το διακριτικό τίτλο «BOAT & YACHT MANAGEMENT SERVICES L.T.D.» για την άρση της αποφαιτικής σύγκρουσης δικαιοδοσίας που ανέκυψε από τις αποφάσεις 4305/2014 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και 163/2016 του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως.

Ορίζει νέα δικάσιμο της υπόθεσης στις 10 Μαΐου 2017.

Διατάσσει τη διενέργεια των κοινοποιήσεων, κατά το αιτιολογικό.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 1 Νοεμβρίου 2016.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΟΥΦΙΑΔΟΥ

Και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 8 Φεβρουαρίου 2017.

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΓΓΟΥΝΑ

Αριθμ. 2/2017

(2)

Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 956/2009 και 1350/2014 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αντίστοιχα.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αναστάσιο Γκότση Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύοντα, (κωλυομένης της Προέδρου του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου Βασιλικής Θάνου - Χριστοφίλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας Νικολάου Σακελλαρίου και των αρχαιότερων αυτού Αντιπροέδρων), Δημήτρα Μπουρνάκα Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, (κωλυομένης της Προέδρου του Αρείου Πάγου και των αρχαιότερων αυτής Αντιπροέδρων), Ιωάννη Σαρμά Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (κωλυομένης της Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ανδρονίκης Θεοδοκάτου), Παναγιώτη Ευστρατίου - Εισηγητή, Ευθύμιο Αντωνόπουλο, Μαρίνα Παπαδοπούλου Συμβούλους Επικρατείας, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Δημήτριο Χονδρογιάννη, (δ') αναπληρωματικό μέλος, (κωλυομένων των: Διονυσίας Μπιτζούνη, Αβροκόμης Θούα, Πηνελόπης Ζωντανού, Χρήστου Βρυνιώτη, τακτικού, α', β' και γ' αναπληρωματικών μελών, αντίστοιχα, Αρεοπαγίτων), Παναγιώτη Κατσιρούμπα, Γεώργιο Αναστασάκο Αρεοπαγίτες, Ιωάννη Σύμπλη Σύμβουλο Επικρατείας, Αντώνιο Παντελή και Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη Καθηγητές της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ως μέλη και τη Γραμματέα Σουλτάνα Κουφιάδου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Γραμματείας του Αρείου Πάγου.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο του Αρείου Πάγου, στις 19 Οκτωβρίου 2016 και ώρα 18:00, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ των:

ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ: Βασιλείου Βαργιαμίδα του Μόσχου, κατόικου Διδυμοτείχου του Ν. Έβρου, ο οποίος δεν εμφανίστηκε ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο.

ΚΑΘ' ΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ: Του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)» ως καθολικού διαδόχου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (Ο.Α.Ε.Ε.)», ως προς τις παροχές υγείας σε είδος, κατά τα άρθρα 17, 18, 29 του ν. 3918/2011, που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, το οποίο παραστάθηκε με τον πληρεξούσιο δικηγόρο Ιωάννη Παραρά του Πέτρου (Α.Μ./Δ.Σ.Α.:21501).

Ο αιτών, με την από 27.6.2016 αίτησή του ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσε κατά νόμο στο Γραμματέα του, με αριθμό πράξης κατάθεσης 4/27.6.2016, ζήτησε όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Ακολουθώντας, ο Εισηγητής Παναγιώτης Ευστρατίου Σύμβουλος Επικρατείας, ανέγνωσε την από 14.10.2016 έκθεσή του.

Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο δικηγόρο του καθ' ου η αίτηση, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τις προτάσεις του.

Μελέτησε τη δικογραφία
Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται κατά νόμο καταβολή παραβόλου (ΑΕΔ 1/2016, 1/2015 κ.α.) και η οποία νομίμως φέρεται προς συζήτηση μετά την διενέργεια των προβλεπομένων από τα άρθρα 10 παρ. 2, 45, 46 παρ. 2 και 47 παρ. 1 και 2 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976 (Α' 141) Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.) κοινοποιήσεων (βλ. τα ευρισκόμενα στο φάκελο σχετικά αποδεικτικά επιδόσεως), ζητείται η άρση της αποφαιτικής συγκρούσεως δικαιοδοσίας που ανέκυψε από την έκδοση αφενός μεν της υπ' αριθμ. 956/2009 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και αφετέρου της υπ' αριθμ. 1350/2014 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Με τις εν λόγω αποφάσεις τα δύο ως άνω δικαστήρια έκριναν ότι τόσο τα διοικητικά όσο και τα πολιτικά δικαστήρια στερούνται δικαιοδοσίας επί διαφοράς μεταξύ του αιτούντος (ιατρού βιοπαθολόγου - μικροβιολόγου) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), που αφορά στην καταβολή σε αυτόν αμοιβής, συνολικού ύψους 12.320,42 ευρώ, για την εκ μέρους του διενέργεια εξετάσεων σε ασθενείς, ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε., δυνάμει της συναφθείσης μεταξύ αυτού και του Ο.Α.Ε.Ε. από 1.1.2000 συμβάσεως εκτελέσεως παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών.

2. Επειδή, διάδικος που μετείχε και στις δύο δίκες που προκάλεσαν την σύγκρουση ήταν, πλην του αιτούντος, ο Ο.Α.Ε.Ε.. Ενόψει, όμως, του ότι εκκρεμούσης ήδη της δίκης ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, κατέστη καθολικός διάδοχος του Κλάδου Υγείας του Ο.Α.Ε.Ε. (άρθρα 17 παρ. 2 και 33 παρ. 9 του ν. 3918/2011, Α' 31, ΣτΕ 239/2016 κ.ά.) ο «Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας» (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ο τελευταίος αυτός Οργανισμός νομιμοποιείται παθητικώς στην παρούσα δίκη ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (πρβλ. ΑΕΔ 7/2004). Άλλωστε, ο εν λόγω Οργανισμός (Ε.Ο.Π.Υ.Υ) παρέστη κατά τη συζήτηση της υποθέσεως ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου με πληρεξούσιο δικηγόρο, υπέβαλε δε και το σχετικό από 12.10.2016 υπόμνημα.

3. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος, στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο υπάγεται, εκτός των άλλων, «Η άρση των συγκρούσεων μεταξύ των δικαστηρίων και των διοικητικών αρχών ή μεταξύ του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αφενός και των αστικών και ποινικών δικαστηρίων αφετέρου ή, τέλος, μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των λοιπών δικαστηρίων». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 46 παρ. 1 του Κώδικα περί Α.Ε.Δ., εφόσον τα κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του εν λόγω Κώδικα δικαστήρια, δηλαδή, μεταξύ άλλων, το Συμβούλιο της Επικρατείας ή τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια αφενός και τα αστικά δικαστήρια αφετέρου έκριναν τελεσιδίκως ότι στερούνται δικαιοδοσίας για την ίδια υπόθεση, η σύγκρουση αίρεται με την επιμέλεια κάθε διαδίκου με την κατάθεση σχετικής αιτήσεως ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου εντός προθεσμίας ενενήντα ημερών από τη δημοσίευση της τελευταίας

αποφάσεως. Τέλος, κατά το άρθρο 47 παρ. 4 του ίδιου ως άνω Κώδικα, η απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου περιορίζεται στη λύση του αμφισβητούμενου ζητήματος δικαιοδοσίας, εξαφανίζει την απόφαση που εσφαλμένως αποφάνθηκε για το ζήτημα αυτό και παραπέμπει την υπόθεση στο δικαστήριο που κρίνεται ότι έχει δικαιοδοσία, η δε απόφασή του είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο που αρνήθηκε τη δικαιοδοσία του και για τους διαδίκους. Εξάλλου, κατά το άρθρο 518 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 132), αν ο εκκαλών διαμένει στην Ελλάδα, η προθεσμία της εφέσεως κατά αποφάσεως πολιτικού δικαστηρίου είναι τριάντα ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της αποφάσεως που περατώνει τη δίκη. Κατά δε την παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου 518, όπως αυτό ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το άρθρο τρίτο του ν. 4335/2015 (Α' 87, το οποίο άρχισε να ισχύει, κατά το άρθρο ένατο παρ. 4 του εν λόγω νόμου, από 1.1.2016), αν δεν επιδοθεί η απόφαση, η προθεσμία της εφέσεως είναι τρία χρόνια, που αρχίζουν από τη δημοσίευση της αποφάσεως που περατώνει τη δίκη. Η εν λόγω παράγραφος 2 του άρθρου 518 αντικαταστάθηκε με το προαναφερθέν άρθρο τρίτο του ν. 4335/2015, το οποίο όρισε ότι, αν δεν επιδοθεί η απόφαση, η προθεσμία της εφέσεως είναι δύο έτη.

4. Επειδή, κατά την έννοια των παρατεθεισών στην προηγούμενη σκέψη διατάξεων του άρθρου 46 του Κώδικα περί του Α.Ε.Δ., ο όρος της τελεσιδικίας, που τίθεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού της υποβολής της αιτήσεως προς το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, συντρέχει όχι μόνο στην περίπτωση κατά την οποία οι αποφάσεις των δικαστηρίων που δημιούργησαν την αποφαιτική σύγκρουση δεν υπέκειντο από την έκδοσή τους σε έφεση, διότι εκδόθηκαν από δευτεροβάθμια δικαστήρια ή πρωτοβάθμια μεν, ανεκκλήτως όμως κατά τον νόμο, αλλά και όταν υπέκειντο μεν κατά τον χρόνο της δημοσίευσέώς τους σε έφεση, ακολούθως όμως κατέστησαν τελεσιδίκες με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο και ειδικότερα με την παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως εφέσεως κατ' αυτών ή με την αποδοχή τους εκ μέρους εκείνου που έχει δικαίωμα εφέσεως. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία των ενενήντα ημερών αρχίζει από την τελεσιδικία της αποφάσεως εκείνης, που κατέστη τελεσιδίκη τελευταία (ΑΕΔ 1/2015, 28/2011).

5. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η ως άνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (956/2009), εκδοθείσα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, κατέστη τελεσιδίκη από τη δημοσίευσή της στις 26.3.2009. [Η απόφαση αυτή κατέστη, άλλωστε, και αμετάκλητη, εφόσον, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. ΓΠ15450/8.8.2016 βεβαίωση της Γραμματέως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κατ' αυτής δεν ασκήθηκε αίτηση αναίρεσής]. Περαιτέρω, από την προσκομισθείσα υπ' αριθμ. 1262Δ/29.2.2016 έκθεση επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Αθηνών, Αγγελικής Τριανταφύλλου, προκύπτει ότι η υπ' αριθμ. 1350/2014 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία δημοσιεύθηκε στις 28.2.2014, επιδόθηκε από τον αιτούντα στον αναφερόμενο στην εν λόγω απόφαση ως κατ' ου διάδικο Ο.Α.Ε.Ε. στις 29.2.2016. Η επίδοση

αυτή έλαβε χώρα πριν λήξει η τριετία, που προέβλεπε η διάταξη του άρθρου 518 παρ. 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (για την άσκηση εφέσεως σε περίπτωση μη επιδόσεως της αποφάσεως), όπως ίσχυε κατά το χρόνο δημοσιεύσεως της ανωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, δηλαδή πριν από την αντικατάστασή της με το άρθρο τρίτο του ν. 4335/2015. Εξάλλου, από την υπ' αριθμ. 6754/17.8.2016 βεβαίωση της Γραμματέως του Πρωτοδικείου Αθηνών προκύπτει ότι δεν ασκήθηκε τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο κατά της πρωτόδικης αυτής αποφάσεως. Υπό τα δεδομένα αυτά, η ανωτέρω απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατέστη τελεσίδικη στις 30.3.2016 τόσο ως προς τον Ο.Α.Ε.Ε., ο οποίος, αν και του κοινοποιήθηκε η εν λόγω απόφαση, δεν άσκησε έφεση κατ' αυτής εντός της κινηθείσης από την κοινοποίηση τριακονθήμερης προθεσμίας (βάσει του άρθρου 518 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), όσο και ως προς τον αιτούντα, ο οποίος αν και έλαβε αντίγραφο της ανωτέρω αποφάσεως του πολιτικού δικαστηρίου και την κοινοποίησε, κατά τα προεκτεθέντα, στον αντίδικό του Ο.Α.Ε.Ε., δεν άσκησε έφεση εντός της νόμιμης προθεσμίας. Ως εκ τούτου, η κρινόμενη αίτηση, που κατατέθηκε στις 27.6.2016, ασκήθηκε παραδεκτώς τόσο από την άποψη της τελεσιδικίας των δικαστικών αποφάσεων, από τις οποίες δημιουργείται η αποφαστική σύγκρουση, όσο και από την άποψη της προθεσμίας ασκήσεώς της, εφόσον κατατέθηκε εντός της 90ήμερης προθεσμίας από την τελεσιδικία της νεώτερης αποφάσεως που εκδόθηκε από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών.

6. Επειδή, περαιτέρω, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο των αγωγών του αιτούντος τόσο ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, όσο και ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η κρινόμενη αίτηση ασκείται παραδεκτώς και από την άποψη της ταυτότητας της διαφοράς που ήχθη ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου από τη μια και του πολιτικού δικαστηρίου από την άλλη, διότι τα αγωγικά αιτήματα ταυτίζονται, τόσο κατά την πραγματική, όσο και κατά τη νομική τους βάση. Εφόσον δε η αίτηση ασκείται παραδεκτώς, είναι εξεταστέα, περαιτέρω, ως προς το αίτημα αυτής περί άρσεως της αποφαστικής συγκρούσεως που δημιουργείται από τις ανωτέρω δύο δικαστικές αποφάσεις.

7. Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος, η εκδίκαση των διαφορών, που ανακύπτουν από σύμβαση και ανάγονται στο κύρος, την ερμηνεία και την εκτέλεση αυτής ή σε οποιαδήποτε παρεπόμενη της συμβάσεως αξίωση, υπάγεται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αν η σύμβαση είναι διοικητική. Άλλως, αν, δηλαδή, πρόκειται περί συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου, δικαιοδοσία για την επίλυση της διαφοράς έχουν τα πολιτικά δικαστήρια. Θεωρείται δε η σύμβαση διοικητική εάν πληρούνται, σωρευτικώς, οι εξής προϋποθέσεις: α) ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, β) με τη σύναψη της συμβάσεως επιδιώκεται η εξυπηρέτηση σκοπού, τον οποίο ο νόμος έχει αναγάγει σε σκοπό δημοσίου συμφέροντος, και γ) το Ελληνικό Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, είτε βάσει του

κανονιστικού καθεστώτος που διέπει τη σύμβαση είτε βάσει ρητρών, οι οποίες προβλέπονται κανονιστικώς και έχουν περιληφθεί στη σύμβαση, αποκλίνουν δε από το κοινό δίκαιο, ευρίσκεται, προς ικανοποίηση του εν λόγω σκοπού, σε υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλομένου του, δηλαδή σε θέση που δεν προσιδιάζει στον δυνάμει των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου συναπτόμενο συμβατικό δεσμό (ΑΕΔ 1/2016, 11/2013, 3/2012, 28/2011, 21/2009, 6/2007, ΣτΕ 1989/2014, 3267/2013, ΑΠ 210/2016).

8. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2676/1999 «Οργανωτική και λειτουργική αναδιάρθρωση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και άλλες διατάξεις» (Α' 1/5.1.1999) συστήθηκε νέο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με την επωνυμία «Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)», στον οποίο συγχωνεύθηκαν το Ταμείο Ασφάλισης Εμπόρων (Τ.Α.Ε.), το Ταμείο Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.) και το Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.). Στο άρθρο 3 του ίδιου νόμου ορίζονται τα εξής: «1. Στην ασφάλιση του ανωτέρω Οργανισμού υπάγονται υποχρεωτικά πρόσωπα, που ασκούν επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφάλισης Εμπόρων (Τ.Α.Ε.), του Ταμείου Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.), του Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.), το τακτικό προσωπικό του Τ.Σ.Α., καθώς και οι ξενοδοχοί των οποίων η επιχειρηματική δραστηριότητα αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ... 2. Από την έναρξη ισχύος του κατά το άρθρο 12 παρ. 2 Οργανισμού, όλοι οι ασφαλισμένοι των καταργούμενων Ταμείων μεταφέρονται στον Ο.Α.Ε.Ε. και θεωρούνται ασφαλισμένοι αυτού. 3. ...», στο δε άρθρο 4 ότι: «1. Από την έναρξη ισχύος του προβλεπόμενου από το άρθρο 12 παρ. 2 του παρόντος νόμου Οργανισμού, το Τ.Α.Ε., το Τ.Ε.Β.Ε. και το Τ.Σ.Α. καταργούνται και το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας αυτών περιέρχεται αυτοδικαίως στον Κλάδο Σύνταξης και στον Κλάδο Υγείας του Ο.Α.Ε.Ε., αντίστοιχα, ως καθολικό διάδοχο, ...». Περαιτέρω, το άρθρο 10 του ανωτέρω νόμου ορίζει ότι: «1. Στον Κλάδο Υγείας υπάγονται υποχρεωτικά: α) οι ασφαλιζόμενοι στον Κλάδο Ασθενείας του Τ.Ε.Β.Ε., β) ... Η λειτουργία του Κλάδου αρχίζει από την κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 12 έναρξη ισχύος του Οργανισμού του Ο.Α.Ε.Ε. ... 5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε., εγκρίνεται Κανονισμός Παροχών Ασθενείας σε είδος και σε χρήμα. Με τον Κανονισμό καθορίζεται η έκταση και το ύψος των παροχών ασθενείας, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. 6. Μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου εξακολουθούν ισχύουσες οι διατάξεις των Κλάδων Ασθενείας του Τ.Ε.Β.Ε. και Ασθενείας και Μητρότητας του Τ.Α.Ε.. Μετά την έκδοσή τους και μέχρι την κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 12 έναρξη λειτουργίας του Ο.Α.Ε.Ε. αυτές εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τους ασφαλισμένους των Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. και τους ξενοδόχους, οι οποίοι και εξυπηρετούνται από

τις υφιστάμενες διοικητικές και υγειονομικές υπηρεσίες των Τ.Ε.Β.Ε. και Τ.Α.Ε. ...». [Το π.δ. 154/2006 με τίτλο «Οργανισμός του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)» (Α' 167), άρχισε να ισχύει από 1.1.2007 σύμφωνα με το άρθρο 39 του εν λόγω π.δ/τος].

9. Επειδή, κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω παραγράφου 5 του άρθρου 10 του ν. 2676/1999 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 35/1385/1.9.1999 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τίτλο «Έγκριση του Κανονισμού του Κλάδου Υγείας του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) (Β' 1814), η οποία άρχισε να ισχύει την 1.11.1999 (άρθρο 22). Με τον ανωτέρω Κανονισμό ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Άρθρο 1: «Σκοπός του Κλάδου Υγείας του Ο.Α.Ε.Ε., είναι η ασφαλιστική κάλυψη για τον κίνδυνο ασθένειας και μητρότητας των προσώπων που ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Κανονισμού. Ο κλάδος παρέχει: Α. Παροχές σε είδος α. Ιατρική Περίθαλψη - Παρακλινικές εξετάσεις - ειδικές θεραπείες β. ... Β. Παροχές σε χρήμα ...». Άρθρο 9: «Παρακλινικές εξετάσεις - ειδικές θεραπείες 1. - Στους δικαιούχους παρέχονται ειδικές θεραπείες και παρακλινικές εξετάσεις πάσης φύσεως εκτελούμενες από οποιοδήποτε με ελεύθερη εκλογή του δικαιούχου συμβεβλημένο εργαστήριο ή φυσικοθεραπευτήριο με τον Ο.Α.Ε.Ε., και με συμμετοχή του ασφαλισμένου κατά 25% επί της τιμής της πρώτης στήλης του κρατικού τιμολογίου, που ισχύει κάθε φορά ...». Άρθρο 11: «Συμβάσεις εργαστηρίων και φυσικοθεραπευτηρίων 1. - Η εκτέλεση των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών ενεργείται αποκλειστικά από τα συμβεβλημένα με τον Οργανισμό ιατρικά εργαστήρια, φυσικοθεραπευτήρια κλπ. 2. - Η διάρκεια της σύμβασης με τα ιατρικά εργαστήρια και φυσικοθεραπευτήρια θα είναι ισχύος ενός έτους. Ο Ο.Α.Ε.Ε. δύναται να παρατείνει μονομερώς τη διάρκεια της σύμβασης για ένα χρόνο κάθε φορά. Τα εργαστήρια εφόσον δεν επιθυμούν την παράτασή της, μπορούν να ζητήσουν τούτο 30 ημέρες πριν από τη λήξη της. 3. - Οι συμβάσεις με τα ιατρικά εργαστήρια κλπ μπορεί να καταγγέλλονται οποτεδήποτε και αζημίως υπό του Ο.Α.Ε.Ε. και πριν από τη λήξη τους σε περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης. 4. - Όλοι οι όροι κανονισμών, αποφάσεων και οδηγιών των αρμοδίων οργάνων του Ο.Α.Ε.Ε. για τον τρόπο παροχής των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών, περιλαμβανόμενοι ή μη στη σύμβαση, θα θεωρούνται ως αναγραφόμενοι στη σύμβαση που έχει υπογραφεί. 5. - Επίσης δύναται να συνάπτει συμβάσεις ομοίου περιεχομένου με κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης για παροχή υπηρεσιών σε ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε., με δυνατότητα και ελεύθερης διαπραγμάτευσης των τιμών, και μόνο για όσες πράξεις ή υπηρεσίες δεν είναι κοστολογημένες, μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε. και έγκριση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. 6. - ... 7. - Οι αναγραφόμενες, στην πρώτη στήλη του κρατικού τιμολογίου που ισχύει κάθε φορά για αμοιβή παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών τιμές βαρύνουν κατά το 25% τους ασθενείς, οι οποίοι και καταβάλλουν το ποσό απευθείας στα ιατρικά εργαστήρια και θεραπευτήρια που έχουν την ευθύνη

είσπραξής του, το δε υπόλοιπο 75% βαρύνει τον Ο.Α.Ε.Ε.. Τέλη χαρτοσήμου και λοιπές επιβαρύνσεις, βαρύνουν αποκλειστικά τα ιατρικά εργαστήρια κλπ. Τα ιατρικά εργαστήρια και θεραπευτήρια απαγορεύεται να εισπράτουν πρόσθετη αμοιβή από τους ασθενείς. Ειδικοί όροι συμβάσεων 1. - Τα συμβαλλόμενα με τον Ο.Α.Ε.Ε. ιατρικά εργαστήρια, φυσικοθεραπευτήρια κλπ, δικαιούνται να εκτελούν εξετάσεις και θεραπείες εντός του κύκλου της νομίμως αναγνωρισμένης επαγγελματικής ειδικότητάς των, διαφορετικά καμία δαπάνη δε θ' αναγνωρίζεται σε βάρος του Ο.Α.Ε.Ε.. 2. - Η εκτέλεση των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών γίνεται κατόπιν παραπεμπτικών που εκδίδονται από θεραπευτές γιατρούς ή άλλα υγειονομικά όργανα του Ο.Α.Ε.Ε., χωρίς θεώρηση αυτών, εκτός των εξετάσεων εκείνων που με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε. ορίζεται ότι τα παραπεμπτικά εκτέλεσης θεωρούνται από την Υγειονομική Υπηρεσία. 3. - Ο εκπρόσωπος του εργαστηρίου, φυσικοθεραπευτηρίου κλπ υποχρεούται να αναγράφει στο βιβλιário ασθενείας την εκτέλεση των εξετάσεων που πραγματοποιήθηκαν, το δε παραπεμπτικό πρέπει απαραίτητα να φέρει την υπογραφή του υπευθύνου γιατρού, τη σφραγίδα του εργαστηρίου, την υπογραφή του ασθενούς και τον αριθμό της αστυνομικής ταυτότητάς του. Η πληρωμή των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών που έχουν πραγματοποιηθεί γίνεται βάσει καταστάσεων που συντάσσονται από τον υπεύθυνο του εργαστηρίου ή φυσικοθεραπευτηρίου σε ειδικό έντυπο του Ο.Α.Ε.Ε. ή σύμφωνα με τα στοιχεία του εντύπου αυτού και υποβάλλονται μέσα στον επόμενο μήνα από την εκτέλεσή τους, επισυνάπτοντας τα παραπεμπτικά των εξετάσεων που πραγματοποιήθηκαν. 4. - Τα παραπεμπτικά παρακλινικών εξετάσεων κλπ είναι άκυρα εάν δεν εκτελεσθούν μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία έκδοσής τους, μη συμπεριλαμβανομένης της ημέρας έκδοσής τους. 5. - Τα ιατρικά εργαστήρια, φυσικοθεραπευτήρια κλπ, υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση των εντεταλμένων υγειονομικών ή διοικητικών οργάνων του Ο.Α.Ε.Ε., κάθε στοιχείο σχετικό με τις παρακλινικές εξετάσεις και ειδικές θεραπείες που εκτελέσθηκαν».

10. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο αιτών, ιατρός βιοπαθολόγος - μικροβιολόγος, δυνάμει των από 6.12.1995 και 1.1.2000 συμβάσεων που συνήψε με το Τ.Ε.Β.Ε. και τον Ο.Α.Ε.Ε., αντιστοίχως, ανέλαβε να εκτελεί στο εργαστήριό του παρακλινικές εξετάσεις και ειδικές θεραπείες σε ασθενείς ασφαλισμένους αρχικά του Τ.Ε.Β.Ε. και στη συνέχεια του Ο.Α.Ε.Ε.. Με την δεύτερη από τις ανωτέρω συμβάσεις, η οποία συνήφθη με τον Ο.Α.Ε.Ε., ο αιτών ανέλαβε να εκτελεί τις ως άνω εξετάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της προπαρατεθείσης κοινής υπουργικής απόφασης 35/1385/1.9.1999. Ειδικότερα, με την εν λόγω (δεύτερη) σύμβαση ορίσθηκε ότι ο Ο.Α.Ε.Ε. (στο εξής Οργανισμός) δικαιούται να λύει ελεύθερα, αζημίως και χωρίς προθεσμία την σύμβαση, αν για οποιοδήποτε λόγο το εργαστήριο παύσει να παρέχει παρακλινικές εξετάσεις και ειδικές θεραπείες στους ασφαλισμένους (άρθρο 12ο) ή αν παραβεί κάποιον όρο αυτής (άρθρο 15ο), η διάρκεια δε της σύμβασης ορίσθηκε ετήσια, παρατεινόμενη για

αόριστη χρονική διάρκεια, εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη δεν προβούν σε καταγγελία της τριάντα τουλάχιστον μέρες πριν από τη λήξη του χρόνου ισχύος της. Περαιτέρω, ορίστηκε ότι, μετά την συμπλήρωση του συμβατικού χρόνου και την κατά τα ανωτέρω μετατροπή της συμβάσεως σε αορίστου χρόνου, οι συμβαλλόμενοι έχουν δικαίωμα να καταγγείλουν την σύμβαση, η δε καταγγελία ισχύει, για μεν τον Οργανισμό, μετά την παρέλευση τριάντα ημερών από την καταγγελία, για δε το εργαστήριο, μετά την παρέλευση εξήντα ημερών από την καταγγελία (άρθρο 13ο). Ως λόγος δε καταγγελίας της συμβάσεως από τον Οργανισμό προβλέφθηκε ότι αποτελεί και η μεταβολή στα πρόσωπα των υπευθύνων του εργαστηρίου χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση (άρθρο 14ο). Η εκτέλεση των εξετάσεων συμφωνήθηκε να γίνεται βάσει παραπεμπτικών που πρέπει να εκτελούνται - επί ποινή ακυρότητας - μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοσή τους (άρθρα 1ο, 5ο και 6ο), ορίστηκε δε ότι η δαπάνη των εξετάσεων θα καθορίζεται με βάση την Α' στήλη του εκάστοτε ισχύοντος κρατικού τιμολογίου και θα βαρύνει κατά τα 3/4 τον Ο.Α.Ε.Ε. και κατά το 1/4 τους ασφαλισμένους (άρθρο 8ο) και ότι η πληρωμή των εξετάσεων θα γίνεται με βάση κατάσταση που θα συντάσσεται από τον υπεύθυνο του εργαστηρίου και θα υποβάλλεται μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα στις αρμόδιες υπηρεσίες περιθαλψής (άρθρο 5ο). Επίσης, ορίστηκε ότι το εργαστήριο έχει υποχρέωση να θέτει στη διάθεση των εντεταλμένων υγειονομικών οργάνων του Οργανισμού κάθε στοιχείο σχετικά με τις παρακλινικές εξετάσεις και ειδικές θεραπείες που εκτελεί στους ασφαλισμένους του (άρθρο 7ο). Τέλος, ορίστηκε ότι οι όροι Κανονισμών, οι αποφάσεις και οι οδηγίες των αρμοδίων οργάνων του Οργανισμού σχετικά με τις παροχές παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών που ισχύουν ή πρόκειται να ισχύσουν θεωρούνται ότι έχουν αναγραφεί στη σύμβαση ως όροι αυτής (άρθρο 11ο). Ο αιτών με τις υπ' αριθμ. 2670/28.9.2004 και 3012/1.11.2004 αιτήσεις του ζήτησε την έγκριση εξοφλήσεως λογαριασμών ύψους 12.320,42 ευρώ συνολικά για την πληρωμή παρακλινικών εξετάσεων που είχε εκτελέσει στο εργαστήριό του σε ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε. σε εκτέλεση της ανωτέρω συμβάσεως, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1. έως 31.12.2003. Όμως, το αίτημα αυτό απορρίφθηκε, με την υπ' αριθμ. 133/1/569/14.2.2005 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, με την αιτιολογία ότι οι εν λόγω λογαριασμοί υπεβλήθησαν με μεγάλη καθυστέρηση. Κατόπιν αυτού, ο αιτών άσκησε την από 2.3.2006 αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ζητώντας να υποχρεωθεί ο Οργανισμός να του καταβάλει νομιμοτόκως το ανωτέρω ποσό των 12.320,42 ευρώ, βάσει της μεταξύ τους συμβάσεως, άλλως κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, με την υπ' αριθμ. 956/2009 απόφασή του, απέρριψε την αγωγή, με την αιτιολογία ότι τα διοικητικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία στην ένδικη διαφορά, διότι αυτή αποτελεί ιδιωτική διαφορά απορρέουσα από την εκτέλεση συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου, για την οποία έχουν δικαιοδοσία τα πολιτικά δικαστήρια. Ειδικότερα, το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο

δέχθηκε ότι: « ... ούτε από τις διατάξεις κατ' εφαρμογή των οποίων καταρτίστηκε η εν λόγω σύμβαση ούτε από το περιεχόμενό της προκύπτει ότι αυτή διέπεται από κανόνες που εξασφαλίζουν στον Ο.Α.Ε.Ε. υπερέχουσα θέση σε σχέση με τον ενάγοντα, υπό την έννοια της μονομερούς επέμβασης του εν λόγω Οργανισμού στο συμβατικό δεσμό και της επιβολής εκ μέρους του κυρώσεων σε βάρος του ενάγοντος, δηλαδή ότι θεσπίζεται εξαιρετικό καθεστώς υπέρ του Οργανισμού αυτού, το οποίο να μην προσιδιάζει σε σύμβαση που διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο. Τέτοιο καθεστώς δεν συνιστούν οι όροι της σύμβασης ... οι οποίοι σχετίζονται με την καταγγελία της και τη διενέργεια ελέγχου στο εργαστήριο του ενάγοντος ή το δικαίωμα αζημίας και απρόθεσμης καταγγελίας γιατί παρόμοιοι μπορεί να αποτελέσουν περιεχόμενο και σύμβασης του κοινού δικαίου». Ακολούθως, ο αιτών άσκησε την από 20.10.2009 αγωγή ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ζήτησε δυνάμει της ένδικης συμβάσεως, άλλως κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού, να του καταβληθεί το ανωτέρω ποσό. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, με την υπ' αριθμ. 1350/2014 απόφασή του, απέρριψε την αγωγή ως απαράδεκτη, ελλείψει δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων επί της ένδικης διαφοράς. Ειδικότερα, στην απόφαση αυτή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «το εναγόμενο, βάσει του προαναφερθέντος κανονιστικού καθεστώτος που διέπει τη σύμβαση αλλά και των όρων αυτής, βρίσκεται ... σε υπερέχουσα θέση έναντι του ενάγοντος, ήτοι σε θέση μη προσιδιάζουσα στο, δυνάμει των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου, συναπτόμενο συμβατικό δεσμό, δεδομένου ότι η υπ' αριθμ. 35/1385/1.9.1999 υπουργική απόφαση, η οποία διέπει, μεταξύ άλλων, τις συμβάσεις έργου μεταξύ του Ο.Α.Ε.Ε. και των ιδιωτών που παρέχουν στους ασφαλισμένους του υπηρεσίες υγείας, προβλέπει στο άρθρο 11 ... ότι καταβάλλεται αμοιβή καθοριζόμενη από το κρατικό τιμολόγιο που ισχύει κάθε φορά, ότι η διάρκεια της συμβάσεως ... θα είναι ισχύος ενός έτους και ο Ο.Α.Ε.Ε. δύναται να παραιτείται μονομερώς τη διάρκεια της σύμβασης για ένα χρόνο κάθε φορά, ότι οι συμβάσεις με τα ιατρικά εργαστήρια κλπ μπορεί να καταγγέλλονται οποτεδήποτε και αζημίως υπό του Ο.Α.Ε.Ε. σε περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης και ότι τα ιατρικά εργαστήρια κλπ υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση των εντεταλμένων ... οργάνων του Ο.Α.Ε.Ε. κάθε στοιχείο σχετικό με τις παρακλινικές εξετάσεις και ειδικές θεραπείες που εκτελέστηκαν. Επιπλέον και κυρίως στο ίδιο άρθρο ο ως άνω Κανονισμός προβλέπει ότι όλοι οι όροι κανονισμών, αποφάσεων και οδηγιών των αρμοδίων οργάνων του Ο.Α.Ε.Ε. για τον τρόπο παροχής των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών, περιλαμβανόμενοι ή μη στη σύμβαση, θα θεωρούνται ως αναγραφόμενοι στη σύμβαση που έχει υπογραφεί. Οι ανωτέρω όροι, οι οποίοι περιλαμβάνονται και στην από 1.1.2000 σύμβαση ... (άρθρο 3 όσον αφορά το ύψος της αμοιβής με βάση το κρατικό τιμολόγιο, άρθρο 7 όσον αφορά τον έλεγχο των σχετικών με τις εργαστηριακές εξετάσεις στοιχείων από τα όργανα του Ο.Α.Ε.Ε., άρθρο 11 όσον αφορά την ισχύ όλων των παρόντων και μελ-

λοντικών κανονισμών, αποφάσεων και οδηγιών του Ο.Α.Ε.Ε., οι οποίοι θεωρούνται ότι έχουν αναγραφεί στη σύμβαση ως όροι αυτής και άρθρο 15 όσον αφορά το δικαίωμα του Ο.Α.Ε.Ε. να καταγγέλλει τη σύμβαση αζημίως και χωρίς προθεσμία εάν το εργαστήριο παραβεί κάποιο όρο αυτής), συνιστούν συμβατική εξασφάλιση εξαιρετικού καθεστώτος υπέρ του Ο.Α.Ε.Ε., αφού προβλέπονται ρήτρες μονομερούς επέμβασης στο συμβατικό δεσμό, οι οποίες αποκλίνουν από το κοινό δίκαιο και θέτουν το εναγόμενο σε υπερέχουσα θέση έναντι του ενάγοντος».

11. Επειδή, οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του Ο.Α.Ε.Ε., νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, και ιδιωτικού φορέα περίθαλψης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της ως άνω υπ' αριθμ. 35/1385/1.9.1999 υπουργικής αποφάσεως, αποβλέπουν στην παροχή υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του Οργανισμού, ήτοι στην εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, η εκπλήρωση του οποίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρα 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 5, 21 παρ. 3 και 22 παρ. 5). Εξάλλου, από τους όρους της συναφθείσης εν προκειμένω από 1.1.2000 συμβάσεως, από την εκτέλεση της οποίας ανέκυψε η ένδικη διαφορά, προκύπτει ότι η σύμβαση αυτή τελεί υπό εξαιρετικό νομικό καθεστώς, στο πλαίσιο του οποίου εξασφαλίζεται στον συμβαλλόμενο Οργανισμό υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλομένου του, δεδομένου ότι παρέχεται σε αυτόν η δυνατότητα, βάσει υφισταμένων κανονιστικών διατάξεων (ήτοι αυτών της προαναφερθείσης υπ' αριθμ. 35/1385/1.9.1999 υπουργικής αποφάσεως), να επεμβαίνει μονομερώς στον συμβατικό δεσμό με τον μονομερή καθορισμό της καταβλητέας αμοιβής των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών με βάση το κρατικό τιμολόγιο (άρθρο 11 παρ. 7 της υπ' αριθμ. 35/1385/1999 υπουργικής αποφάσεως και άρθρο 8ο της συμβάσεως), με τον μονομερή καθορισμό του τρόπου παροχής των παρακλινικών εξετάσεων και ειδικών θεραπειών, σύμφωνα με τους όρους των κανονισμών, αποφάσεων και οδηγιών των αρμοδίων οργάνων του Ο.Α.Ε.Ε., είτε αυτοί περιλαμβάνονται στη σύμβαση είτε όχι [άρθρο 11 παρ. 4 της υπ' αριθμ. 35/1385/1999 υπουργικής αποφάσεως, καθώς και άρθρο 11ο της ένδικης συμβάσεως, κατά το οποίο η παροχή των εξετάσεων θα γίνεται σύμφωνα και με εκείνους τους όρους που πρόκειται να θεσπισθούν μετά τη σύναψη της συμβάσεως, χωρίς να ασκεί επιρροή, από την εξεταζόμενη άποψη, αν έχουν θεσπισθεί ή όχι τέτοιοι όροι], με την άσκηση ελέγχου από τα εντεταλμένα υγειονομικά ή διοικητικά όργανα του Ο.Α.Ε.Ε. (άρθρο 11 περ. 5 των ειδικών όρων συμβάσεως της υπ' αριθμ. 35/1385/1999 υπουργικής αποφάσεως και άρθρο 7ο της συμβάσεως) και με την δυνατότητα απρόθεσμης καταγγελίας εκ μέρους του Ο.Α.Ε.Ε., και, μάλιστα, αζημίως, της συμβάσεως σε περίπτωση παραβάσεως των όρων αυτής (άρθρο 11 παρ. 3 της 35/1385/1999 υπουργικής αποφάσεως και άρθρο 15ο της συμβάσεως βλ. ανάλογο όρο που χαρακτηρίζεται ως κύρωση σε συμβάσεις με τον Οργανισμό Περίθαλψης Ασφαλισμένων του Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ.), τον Ο.Γ.Α. και το Ι.Κ.Α.: ΣτΕ 3093/2012, 3675/2015, 443/2013 7μελούς συνθέσεως). Με τα δεδομένα αυτά, η ανωτέρω

σύμβαση, από την οποία απέρρευσε η ένδικη διαφορά, είναι διοικητική [βλ. ΑΠ 842/2015. Επίσης πρβλ. ΣτΕ 2919, 3158-9, 3675/2015, 4015/2014, 443 - 4/2013 7μελούς συνθέσεως, 280, 2280/2013, 3093/2012, 1969/2011, 213/2008, 2865/1997, 4617/1988], ως εκ τούτου δε και η εν λόγω διαφορά είναι διοικητική. Συνεπώς, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών εσφαλμένως έκρινε με την υπ' αριθμ. 956/2009 απόφασή του ότι τα διοικητικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία να εκδικάσουν την ένδικη διαφορά, για το λόγο δε αυτό η ανωτέρω απόφασή του πρέπει να εξαφανισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 4 του Κώδικα περί Α.Ε.Δ., και να παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ως άνω δικαστήριο. Περαιτέρω, το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3 του Κώδικα περί Α.Ε.Δ., κρίνει ότι οι διάδικοι πρέπει να απαλλαγούν εν όλω από την δικαστική δαπάνη.

Δια ταύτα

Αίρει την αποφαστική σύγκρουση δικαιοδοσίας μεταξύ του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, κατά το σκεπτικό.

Εξαφανίζει την υπ' αριθμ. 956/2009 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και παραπέμπει την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο δικαστήριο αυτό.

Απαλλάσσει τους διαδίκους από την δικαστική δαπάνη.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 19 Οκτωβρίου 2016.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΟΥΦΙΑΔΟΥ

Και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 8 Φεβρουαρίου 2017.

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΓΓΟΥΝΑ

Αριθμ. 3/2017

(3)

Άρση αμφισβητήσεως ως προς την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου, η οποία δημιουργήθηκε από τις αντίθετες αποφάσεις του Αρείου Πάγου (η υπ' αριθμ. 113/2016 απόφαση) και του Συμβουλίου της Επικρατείας (η υπ' αριθμ. 3259/2015 απόφαση), αναφορικά με την έννοια των διατάξεων των άρθρων 868 - 869 Κ.Πολ.Δ., που αναφέρονται στην τήρηση εγγράφου τύπου για την έγκυρη κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας σε διαφορές ιδιωτικού δικαίου.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αικατερίνη Συγγούνα Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύουσα, (κωλυομένης της Πρόεδρου του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου Βασιλικής Θάνου - Χριστοφίλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του

Συμβουλίου της Επικρατείας Νικολάου Σακελλαρίου και των αρχαιότερων αυτής Αντιπροέδρων), Γεώργιο Σακκά Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, (κωλυομένης της Πρόεδρου του Αρείου Πάγου και των αρχαιότερων αυτού Αντιπροέδρων), Ιωάννη Σαρμά Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (κωλυομένης της Πρόεδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ανδρονίκης Θεοτοκάτου), Γεώργιο Ποταμιά, Ευθύμιο Αντωνόπουλο, Μαρίνα Παπαδοπούλου Συμβούλους Επικρατείας, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Παναγιώτη Κατσιρούμπα, Γεώργιο Αναστασάκο - Εισηγητή, Διονυσία Μπιτζούνη Αρεοπαγίτες, Ιωάννη Σύμπλη Σύμβουλο Επικρατείας, Αντώνιο Παντελή και Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη Καθηγητές Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ως μέλη και τη Γραμματέα Σουλτάνα Κουφιάδου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Γραμματείας του Αρείου Πάγου.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο του Αρείου Πάγου, στις 9 Νοεμβρίου 2016, και ώρα 18:00, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ των:

ΑΙΤΟΥΣΑΣ: Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», με το διακριτικό τίτλο «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ» που εδρεύει στη Ν. Ραιδεστό Θεσσαλονίκης, οικισμός Φιλοθέη και εκπροσωπείται νόμιμα από την Αργυρή Βαγιωνά του Γεωργίου, την οποία εκπροσώπησε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Στυλιανός Σταματόπουλος του Γεωργίου (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 10258).

ΚΑΘ' ΗΣ Η ΑΙΤΗΣΗ: Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΕΡΓΩΝ», που εδρεύει στην Θεσσαλονίκη και εκπροσωπείται νόμιμα, την οποία εκπροσώπησε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Ελευθέριος Σκαλίδης του Γεωργίου (Α.Μ./Δ.Σ.Θ. 795).

Η αιτούσα με την από 16.6.2016 αίτησή της ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσε κατά νόμο στο Γραμματέα του, με αριθμό πράξης κατάθεσης 6/6.7.2016, ζήτησε όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Ακολούθως, ο Εισηγητής Γεώργιος Αναστασάκος Αρεοπαγίτης, ανέγνωσε την από 7.10.2016 έκθεσή του.

Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίου δικηγόρους των διαδίκων, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τις προτάσεις τους.

Μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Με την κρινόμενη αίτηση, η οποία νόμιμα φέρεται προς συζήτηση μετά τη διενέργεια των νομίμων κοινοποιήσεων και δημοσιεύσεων (άρθρα 10 παρ. 2, 49 παρ. 2 και 5 §§ 1 - 2 του Κώδικα του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976), η αιτούσα ζητεί: 1) την άρση της αμφισβήτησης για την αληθή έννοια των διατάξεων τυπικού νόμου, που δημιουργήθηκε, όπως ισχυρίζεται, από τις αντίθετες αποφάσεις που εκδόθηκαν γι' αυτές, με βάση τις αναφερόμενες σ' αυτήν, ειδικότερα, αποφάσεις του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, ανα-

φορικά με την έννοια των διατάξεων των άρθρων 868 - 869 Κ.Πολ.Δ., που αναφέρονται στην τήρηση εγγράφου τύπου για την έγκυρη κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας σε διαφορές ιδιωτικού δικαίου και 2) να κηρυχθεί άκυρη ως αντισυνταγματική η απόφαση 113/2016 του Αρείου Πάγου, καθόσον, δεν διαφύλαξε το κύρος του τυπικού νόμου των άρθρων 868 - 869 Κ.Πολ.Δ., που επιβάλλουν την ύπαρξη συστατικού τύπου στην κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας.

ΙΙ. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 100 παρ. 1 περ. ε' του Συντάγματος και 6 περ. ε' και 48 παρ. 1 του Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, το εν λόγω Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να αίρει αμφισβήτηση που έχει προκύψει από αντίθετες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως προς την ουσιαστική συνταγματικότητα ή την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου (βλ. Α.Ε.Δ. 20/2005, 34/1995). Ως αποφάσεις, κατά τις διατάξεις αυτές, νοούνται οι αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, που εκδίδονται κατά την άσκηση της δικαιοδοτικής λειτουργίας που ανατέθηκε από το Σύνταγμα στα ανωτέρω δικαστήρια και που απαγγέλλονται, σύμφωνα με το άρθρο 93 παρ. 3 του Συντάγματος, σε δημόσια συνεδρίαση (βλ. Α.Ε.Δ. 5/2013, 20/2005, 34/1995). Για να υπάρχει δε, ως προς την έννοια τυπικού νόμου, αντίθεση μεταξύ αποφάσεων ανωτάτων δικαστηρίων, για την άρση της οποίας ιδρύεται δικαιοδοσία του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, πρέπει οι αποφάσεις αυτές να αναφέρονται στο αυτό κρίσιμο νομικό ζήτημα, να έχουν κρίνει βάσει των αυτών διατάξεων, η δε αντίθεση να προκύπτει από τις αιτιολογίες εκείνες που είναι αναγκαίες για τη θεμελίωση του διατακτικού τους. Έτσι, δεν υπάρχει αντίθεση, με την ανωτέρω έννοια και, συνεπώς δεν συντρέχει δικαιοδοσία του Α.Ε.Δ., α) όταν τα ανώτατα δικαστήρια δεν ερμήνευσαν την ίδια διάταξη τυπικού νόμου αλλά διαφορετικές, έστω και αν αυτές έχουν την ίδια διατύπωση, β) όταν δεν ερμήνευσαν αποκλειστικά και μόνο την ίδια διάταξη τυπικού νόμου, αλλά το ένα από αυτά την ερμήνευσε σε συνδυασμό και με άλλες διατάξεις, οπότε το επιλυθέν ζήτημα δεν είναι το ίδιο αλλά διαφορετικό, γ) όταν το νομικό ζήτημα που έλυσε το ένα δικαστήριο δεν ήταν αναγκαίο για να λύσει το άλλο δικαστήριο το νομικό ζήτημα που είχε αχθεί ενώπιόν του και δ) όταν, γενικά, η αντίθεση δεν προκύπτει από τις αναγκαίες, για τη στήριξη του διατακτικού των αποφάσεων, αιτιολογίες τους (βλ. Α.Ε.Δ. 2/2015, 4/2014, 5/2013, 13/2007, 3/2006 κ.ά.). Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 868 Κ.Πολ.Δ. «Συμφωνία για διαιτησία που αφορά μελλοντικές διαφορές είναι έγκυρη μόνο αν είναι έγγραφη και αναφέρεται σε ορισμένη έννομη σχέση, από την οποία θα προέλθουν οι διαφορές», ενώ κατά τη διάταξη του άρθρου 869 ίδιου Κώδικα, «1. Η συμφωνία για διαιτησία καταρτίζεται εγγράφως. Έγγραφη θεωρείται η συμφωνία και αν καταρτίστηκε με ανταλλαγή ενυπόγραφων επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλετυπημάτων ή ενυπόγραφων τηλεομοιοτύπων. Αν αυτοί που συνολόγησαν τη συμφωνία εμφανιστούν στους διαιτητές και λάβουν ανεπιφύλακτα μέρος στη διαιτητική διαδικασία, η έλλειψη εγγράφου θεραπεύεται. 2. Η συμφωνία για

διαιτησία διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις». Στην προκείμενη περίπτωση, με την απόφαση 113/2016 ο Άρειος Πάγος επιλήφθηκε αίτησης αναίρεσης κατά της απόφασης 731/2014 του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Με την τελευταία απόφαση το Εφετείο απέρριψε αγωγή ακύρωσης της οριστικής απόφασης 2/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ως Διαιτητικού Δικαστηρίου, για τους διαλαμβανόμενους στο δικόγραφο αυτής λόγους, που ανάγονται σε αιτιάσεις για υπέρβαση της δικαιοδοσίας των διαιτητών. Να σημειωθεί ότι με την πρωτόδικη απόφαση επιδικάστηκε νομιμότοκα στην ενάγουσα και ήδη, καθ' ης εργολήπτρια εταιρεία, το ποσό των 1.706.422,35 €, κατά μερική παραδοχή της αγωγής της, που αφορούσε εργολαβική αμοιβή, την οποία της όφειλε η εναγόμενη και ήδη αιτούσα εργοδότρια εταιρεία, για το έργο που εκτέλεσε σε οικόπεδο της τελευταίας, στην περιοχή Νέας Ραιδεστού Θεσσαλονίκης (δηλαδή, κατασκευή κτιρίου, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κέντρο αποκατάστασης ασθενών μακροχρονίων παθήσεων), με βάση τρεις (3) έγγραφες συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ τους, καθώς και προφορικές (άτυπες) συμφωνίες που έλαβαν χώρα μεταξύ τους, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, προς εκτέλεση προσθέτων εργασιών. Ο ισχυρισμός που προβλήθηκε στο Εφετείο από την αιτούσα (1ος λόγος), ήταν ότι το Διαιτητικό Δικαστήριο υπερέβη την εξουσία του, καθώς επιλήφθηκε και των αιτημάτων που σχετίζονταν με τις πρόσθετες εργασίες που εκτέλεσε η εργολήπτρια εταιρεία στο ένδικο έργο, οι οποίες, όμως, δεν καλύπτονταν από διαιτητική ρήτρα, όπως οι τρεις (3) έγγραφες συμφωνίες. Για το ζήτημα αυτό ο Άρειος Πάγος με την απόφαση 113/2016 απέρριψε την αίτηση αναίρεσης κατά της απόφασης 731/2014 του Εφετείου Θεσσαλονίκης, κρίνοντας, όπως και το Εφετείο, ότι: «... η διαιτητική συμφωνία, λόγω της αυτοτέλειάς της, δεν επεκτείνει την ισχύ της και σε διαφορές από άλλη μεταγενέστερη μεταξύ των ιδίων μερών σύμβαση, έστω και με αντικείμενο συναφές με την αρχική, εκτός εάν η μεταγενέστερη αυτή σύμβαση είναι συμπληρωματική και συνδέεται αναποσπαστώς με την αρχική, για την οποία συμφωνήθηκε η διαιτησία, υπό την έννοια ότι δεν πρόκειται για χωριστές συμβάσεις με συναφές αντικείμενο, αλλά για μια ενιαία σύμβαση» και ότι «... η προσβαλλόμενη απόφαση διαλαμβάνει στην ελάχισσων πρόταση του νομικού συλλογισμού της όλα τα αναγκαία περιστατικά που στηρίζουν με επάρκεια το σαφές ως άνω αποδεικτικό της πόρισμα και δη προσδιορίζει με σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις ότι οι μεταγενέστερες, των ως άνω τριών έγγραφων συμβάσεων έργου, άτυπες συμφωνίες των συμβαλλόμενων για την διενέργεια πρόσθετων εργασιών είναι συμπληρωματικές και συνδέονται αναποσπαστώς με αυτές, για τις οποίες συμφωνήθηκε η διαιτησία, με την έννοια ότι δεν πρόκειται για χωριστές συμβάσεις με συναφές αντικείμενο, αλλά για μία ενιαία σύμβαση έργου με συγκεκριμένο και μοναδικό αντικείμενο την κατασκευή του επίδικου κτηρίου, το οποίο η εργολάβος εταιρεία ανέλαβε να κατασκευάσει εκ θεμελίων και αποπερατώσει πλήρως και ότι τα μέρη εξέφρασαν ρητά και πανηγυρικά τη θέλησή τους να υπα-

γάγουν σε διαιτησία κάθε διαφορά τους από την ενιαία αυτή σύμβαση, με συνακόλουθη συνέπεια να υφίσταται δικαιοδοσία του διαιτητικού δικαστηρίου για να επιληφθεί της διαφοράς που αφορούσε τις προαναφερθείσες πρόσθετες εργασίες, μολονότι για τις σχετικές με αυτές συμφωνίες δεν τηρήθηκε τύπος». Απορριφθέντων δε και των λοιπών λόγων αναίρεσης, ο Άρειος Πάγος, με την προαναφερθείσα απόφασή του, απέρριψε την από 30/9/2014 αίτηση αναίρεσης και τους από 14/1/2015 πρόσθετους αυτής λόγους. Κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσας - εργοδότριας εταιρείας, η πιο πάνω απόφαση του Αρείου Πάγου είναι αντίθετη με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας που δέχεται ότι η περί διαιτησίας ρήτρα υποβάλλεται σε έγγραφο συστατικό τύπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 869 Κ.Πολ.Δ.. Επικαλείται δε κυρίως τις με αριθμούς 3259/2015, και 981/1998 (όμοιά της η 976/1998) αποφάσεις του ΣτΕ, καθώς και τις με αριθμούς 236, 237, 238, 239, 240/1999 αποφάσεις του ΣτΕ και τις με αριθμούς 1308, 1309, 1310, 1311 και 1312/2001 αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ. Από την επισκόπηση όμως του περιεχομένου των πιο πάνω αποφάσεων προκύπτει ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν ασχολήθηκε ούτε ερμήνευσε τις διατάξεις των άρθρων 868 και 869 Κ.Πολ.Δ. σε διαφορά ιδιωτικού δικαίου, ώστε ν' ανακύπτει θέμα άρσης αμφισβήτησης για την ουσιαστική αντισυνταγματικότητα ή την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου, εξαιτίας της έκδοσης αντίθετης απόφασης από τον Άρειο Πάγο. Ειδικότερα:

Α. Με την με αριθμό 3259/2015 απόφασή του το Συμβούλιο της Επικρατείας επιλήφθηκε αίτησης, με την οποία είχε ζητηθεί η αναίρεση της με αριθμό 3528/2011 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Με την τελευταία αυτή απόφαση απορρίφθηκε αγωγή της αναιρεσείουσας εταιρείας, με την οποία είχε ζητήσει να υποχρεωθεί το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο να της καταβάλει, νομιμοτόκως, το αναφερόμενο εκεί ποσό, λόγω διαφοράς η οποία ανέκυψε κατά την εκτέλεση σύμβασης, που υπέγραψε μαζί του, δυνάμει της οποίας ανέλαβε την παροχή υπηρεσιών διαμονής και διατροφής 38 επιμορφωτών - εκπαιδευτών. Ειδικότερα, από το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης προκύπτουν τα ακόλουθα: Α) ότι, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκήρυξε, με την με αριθμό 6018/24.8.2007 απόφασή του, ανοικτό δημόσιο διεθνή διαγωνισμό, για την επιλογή αναδόχων του έργου, η διεξαγωγή του οποίου διεπόταν, μεταξύ άλλων, από τις διατάξεις του ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206 Α'), την με αριθμό 141/29.1.2004 απόφαση του Υπουργού Παιδείας (ΦΕΚ Β' 269), το ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού» (Α' 247) και το π.δ. 394/1996 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» (ΦΕΚ Α' 266). Στις 23.11.2007, υπογράφηκε, μεταξύ της αναιρεσείουσας εταιρείας και του Γενικού Γραμματέα της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμβαση, με την οποία η αναιρεσείουσα ανέλαβε την παροχή υπηρεσιών διαμονής και διατροφής 38 επιμορφωτών, εκπαιδευτών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Β) ότι, με το άρθρο 19 παρ. 4 της ανωτέρω προκήρυξης είχε

ορισθεί ότι «Οποιαδήποτε διαφορά, διένεξη ή διαφωνία που ενδέχεται να προκύψει μεταξύ των συμβαλλομένων μερών από την εφαρμογή της σύμβασης και αφορά την ερμηνεία ή την εκτέλεση όρων αυτής και στην έκταση των εξ αυτής δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών και που δεν δύναται να διευθετηθεί φιλικά λύεται με διαιτησία. Η Διαιτησία γίνεται από Διαιτητικό Δικαστήριο με έδρα την Αθήνα και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία. Η διαιτητική απόφαση θα είναι οριστική και τελεσίδικη και δεν θα υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, πλην της ακυρωτικής αγωγής για τους λόγους που αναγράφονται στο άρθρο 897 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ...». Γ) ότι, κατά την εκτέλεση της διοικητικής αυτής σύμβασης, ανέκυψε διαφορά για την οποία η αναιρεσείουσα άσκησε την από 6.11.2009 αγωγή της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου, το οποίο δέχθηκε ότι «η προκείμενη διαφορά προέκυψε από διαφωνία που αφορά την ερμηνεία όρων της ένδικης συμβάσεως αφενός σχετικά με τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής και μετά την παραλαβή των εργασιών να επανεξετάσει τα προσκομισθέντα στοιχεία μετά την προσκόμιση των υπευθύνων δηλώσεων των εκπαιδευτών και αφετέρου σχετικά με τη δυνατότητα μείωσης της αμοιβής του αναδόχου πέραν του 25% των τιμών μονάδας της οικονομικής προσφοράς». Σύμφωνα με όσα ανωτέρω το Διοικητικό Εφετείο δέχθηκε, κατέληξε στην κρίση ότι «δεν έχει δικαιοδοσία προς εκδίκαση της διαφοράς αυτής καθόσον ισχύουν οι περί διαιτησίας διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως ρητά δέχθηκαν οι διάδικοι», στη συνέχεια δε απέρριψε την ένδικη αγωγή ως απαράδεκτη, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας. Κατά της απόφασης αυτής, η ενάγουσα εταιρεία άσκησε αίτηση αναίρεσης, με την οποία προέβαλε και τον ισχυρισμό ότι το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο, κατ'εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 94 παρ. 1 και 8 του Συντάγματος, 1 (παρ. 2 ι') του ν. 1406/1984, 24 (παρ. 3) του π.δ/τος 394/1996, 49 του ΕισΝΚΠολΔ, 869 εδάφ. α' του Κ.Πολ.Δ., 15 και 16 της ένδικης σύμβασης και 18 παρ. 3 εδάφ. α' της επίδικης Διακήρυξης, δέχθηκε ότι μεταξύ των διαδίκων συμφωνήθηκε η υπαγωγή της διαφοράς σε διαιτησία, με συνέπεια να απορριφθεί ως απαράδεκτη η ασκηθείσα αγωγή, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας. Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα ισχυρίσθηκε: α) ότι, κατ'εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 15 της επίδικης σύμβασης και του άρθρου 14 παρ. 4 της Διακήρυξης, άλλως με πλημμελή αιτιολογία, έγινε δεκτό με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι συνήφθη ρήτρα διαιτησίας, δεδομένου ότι, αφενός τέτοια ρήτρα δεν συμφωνήθηκε με την επίμαχη σύμβαση αλλά μόνο με τη διακήρυξη, αφετέρου διότι, κατ'εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 24 του π.δ. 394/1996, 18 παρ. 3 εδ. α' της διακήρυξης και 16 της επίδικης σύμβασης, υπερισχύει το κείμενο της σύμβασης έναντι της διακήρυξης, β) ότι το δικάσαν Εφετείο παρέλειψε να ερευνήσει εάν η ρήτρα περί διαιτησίας του άρθρου 19 παρ. 4 της διακήρυξης συνομολογήθηκε νομίμως, ήτοι εάν τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις εγκυρότητας του άρθρου 49 του ΕισΝΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο «1. Το δημόσιο μπορεί να συνομολογήσει συμφωνία διαιτησίας μόνο εγγράφως

ύστερα από γνωμοδότηση της ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου και απόφαση του υπουργού των Οικονομικών και του αρμόδιου υπουργού. Με τον ίδιο τρόπο το δημόσιο ορίζει τους διαιτητές του. 2. ...». Επί της αίτησης αυτής το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την προαναφερθείσα απόφασή του, έκρινε ότι, οι επικαλούμενοι λόγοι προβάλλονται απαραδέκτως διότι με αυτούς αμφισβητείται, ευθέως ή εμμέσως, η δοθείσα από το δικαστήριο της ουσίας ερμηνεία των συμβατικών όρων που διέπουν την επίμαχη διοικητική σύμβαση, η οποία κατά την πάγια νομολογία δεν ελέγχεται αναίρετικώς. Επίσης στο ΣτΕ αποφάνθηκε ότι, εφόσον αίτημα της ένδικης αγωγής ήταν «η καταψήφιση συγκριμένου ποσού καθ'ερμηνεία και εκτέλεση συμβατικών όρων, χωρίς να ζητείται η ακύρωση διοικητικής πράξεως, ορθώς δέχθηκε το δικάσαν δικαστήριο ότι με βάση τις, μη υποκείμενες σε αναίρετικό έλεγχο, συμβατικές προβλέψεις η επίμαχη διαφορά υπάγεται στη δικαιοδοσία του ορισθέντος διαιτητικού δικαστηρίου και συνεπώς είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο λόγος, με τον οποίο υποστηρίζεται ότι εσφαλμένως το δικάσαν δικαστήριο έκρινε ότι η επίδικη διαφορά εμπίπτει σε εκείνες που επιλύονται με διαιτησία εφόσον αίτημα της αγωγής ήταν η επιδίκαση συγκεκριμένου ποσού στον ανάδοχο σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου μετά την λήξη της σύμβασης, επί διαφοράς που απέρρευσε από αυτή και όχι η ερμηνεία όρων της επίμαχης συμβάσεως». Από όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν προκύπτει σαφώς ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την ως άνω απόφασή του, ουδόλως ασχολήθηκε ούτε ερμήνευσε τις διατάξεις των άρθρων 896 και 897 Κ.Πολ.Δ. καθώς τέτοιο ζήτημα δεν ήχθη προς κρίση ενώπιόν του. Ειδικότερα, το ζήτημα που απασχόλησε το Διοικητικό Εφετείο ήταν αν η ρήτρα διαιτησίας που αναφερόταν στην προκήρυξη, με βάση την οποία συνήφθη η επίμαχη διοικητική σύμβαση, δέσμευε τους συμβαλλόμενους, ενώ το Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάνθηκε ότι η δοθείσα από το δικαστήριο της ουσίας ερμηνεία των συμβατικών όρων που διέπουν την επίμαχη διοικητική σύμβαση, δεν ελεγχόταν αναίρετικά. Τα ως άνω ζητήματα, όμως, ουδόλως σχετίζονται με το θέμα που απασχόλησε την με αριθμό 113/2016 απόφαση του Αρείου Πάγου, ήτοι αν οι προφορικές συμβάσεις που είναι συμπληρωματικές και συνδέονται αναποσπαστως με την έγγραφη σύμβαση, για την οποία συμφωνήθηκε ρήτρα διαιτησίας, διέπονται από τη ρήτρα αυτή. Εφόσον, λοιπόν, το ζήτημα που αντιμετωπίστηκε με την προαναφερθείσα απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν ήταν ταυτόσημο με εκείνο που αντιμετωπίστηκε με την με αριθμό 113/2016 απόφαση του Αρείου Πάγου, ουδεμία αντίθεση προκύπτει μεταξύ των αποφάσεων αυτών.

Β. Με τις με αριθμούς 976 και 981/1998 αποφάσεις του, το Συμβούλιο της Επικρατείας επιλήφθηκε αιτήσεων, με τις οποίες είχε ζητηθεί, αντίστοιχα, η αναίρεση των αποφάσεων 1601/1989 και 1905/1990 του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς. Με τις αποφάσεις αυτές είχαν απορριφθεί προσφυγές της αναφερόμενης σ' αυτήν κοινοπραξίας, η οποία με τις από 21.8.1984 δύο, αντίστοιχα, συμβάσεις μεταξύ αυτής και του Ελληνικού Δημοσίου είχε αναλάβει την εκτέλεση στρατιωτικού -

οχυρωματικού έργου. Ωστόσο, οι αποφάσεις αυτές δεν είναι αμετάκλητες καθόσον το ανωτέρω δικαστήριο, λόγω της σπουδαιότητας των ζητημάτων που εισήχθησαν ενώπιόν του, παρέπεμψε τις υποθέσεις ενώπιον του Α' Τμήματος του ίδιου δικαστηρίου, υπό επταμελή σύνθεση. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να προκύψει αντίθεση από αποφάσεις που δεν είναι αμετάκλητες, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.

Γ. Μετά την ως άνω με αριθμό 981/1998 παραπεμπτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκδόθηκε η με αριθμό 239/1999 απόφαση του ίδιου δικαστηρίου (υπό επταμελή σύνθεση), η οποία, επίσης, παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (όμοιες και οι με αριθμούς 236, 237, 238 και 240/1998 παραπεμπτικές αποφάσεις του ΣτΕ που αναφέρει η αιτούσα στο κρίνόμενο δικόγραφο). Μετά την παραπομπή αυτή εκδόθηκε η με αριθμό 1310/2001 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την απόφαση αυτή κρίθηκε, κατά πλειοψηφία, ότι «επειδή, εν προκειμένω, δια της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης εγένετο δεκτό ότι, εφ' όσον εις την καταρτισθείσαν μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της αναιρεσειούσης κοινοπραξίας σύμβαση, έχουσαν ως αντικείμενον την κατασκευήν στρατιωτικού - οχυρωματικού έργου, διαλαμβάνεται ρητώς ο όρος ότι η εκτέλεσις του έργου αυτού θα διέπεται υπό των διατάξεων του ν. 3132/1955, του β.δ. της 20.9/16.10.1955, ως και του ν.δ. 901/1971 και, ως εκ τούτου, κατά την εκτέλεσιν του έργου αυτού θα τυγχάνουν εφαρμογής και αι διατάξεις των εν λόγω νομοθετημάτων, διά των οποίων ρυθμίζονται τα της επιλύσεως των ανακυπτουσών κατά την εκτέλεση τοιούτων έργων διαφωνιών, των συναφών προς την ερμηνείαν της συμβάσεως και του β.δ. της 20.9/16.10.1955, οι συμβληθέντες προς κατάρτισιν της συμβάσεως ταύτης (Ελληνικόν Δημόσιον και αναιρεσειούσα κοινοπραξία) είχαν πρόθεσιν να αναθέσουν την επίλυσιν των σχετικών διαφορών εις τα διοικητικά όργανα, τα οποία προβλέπονται υπό των σχετικών, ως ανωτέρω, διατάξεων των ως άνω νομοθετημάτων. Εδέχθη δε, ακολούθως, το δικάσαν δικαστήριο ότι εις την κρίσιν των διοικητικών οργάνων τούτων, η οποία είναι αμετάκλητος και υποχρεωτική διά τους εν προκειμένω συμβληθέντας, ούτοι υπήχθησαν οικειοθελώς. Τοιουτοτρόπως, εφ' όσον επί των διαφορών, αι οποίαι ανέκυψαν εν προκειμένω, ως προς την εκτέλεσιν της συμβάσεως, ως και την ερμηνείαν ταύτης και των διατάξεων του β.δ. της 20.9/16.10.1955, επελήφθη το αρμόδιον Συμβούλιον, το οποίον δι' αποφάσεών του, αι οποίαι έχουν οριστικόν και αμετάκλητον χαρακτήρα, απέρριψε τας ασκηθείσας υπό της αναιρεσειούσης κοινοπραξίας ενστάσεις, το δικάσαν Διοικητικόν Εφετείον, λόγω ακριβώς του τοιούτου χαρακτήρος των αποφάσεων τούτων, εδέχθη ότι στερείται δικαιοδοσίας να κρίνη επί της προσφυγής της αναιρεσειούσης κοινοπραξίας, δεδομένου ότι διά της εν λόγω συμβάσεως συνήφθη διαιτητική ρήτρα και, επομένως, η κρίσις επί της προσφυγής αυτής ανήκει εις την δικαιοδοσίαν των διαιτητών. Εγένετο δε, παραλλήλως, δεκτόν διά της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι αι εν προκειμένω ανακύψασαι διαφοραί δεν υπάγο-

νται εις την δικαιοδοσίαν των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, διότι προ της ενάρξεως της ισχύος του ν. 1406/1983 αι σχετικά διαφοραί δεν ανήκον εις την δικαιοδοσίαν ούτε των πολιτικών δικαστηρίων, ούτε άλλων δικαστηρίων. Βάσει δε των σκέψεων τούτων, διά της προσβαλλομένης απόφασεως απερρίφθη, ελλείψει δικαιοδοσίας του δικάσαντος δικαστηρίου, η υπό της αναιρεσειούσης κοινοπραξίας ασκηθείσα προσφυγή. Επειδή, η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις, έχουσα το εκτεθέν εις την προηγουμένην σκέψιν περιεχόμενον, δεν είναι σύμφωνος προς τον νόμον. Τούτο δε διότι, το δικάσαν δικαστήριο δεχθέν, κατ' εφαρμογήν των ανωτέρω διατάξεων του ν. 3132/1955, του β.δ. της 20.9/16.10.1955 και του ν.δ. 901/1971, ότι στερείται δικαιοδοσίας διά να επιληφθή της προσφυγής της αναιρεσειούσης κοινοπραξίας, δοθέντος ότι η προσφυγή αυτή ανήκει εις την δικαιοδοσίαν των διαιτητών, παρέλειπε να ερευνήσει αν εν προκειμένω συντρέχουν αι ως άνω εκτεθείσαι προϋποθέσεις της περιπτ. ι' της παραγρ. 2 του άρθρ. 1, της παραγρ. 1 του άρθρ. 2 και των άρθρ. 7 και 9 του ν. 1406/1983, κατά τας οποίας υπάγονται εις την δικαιοδοσίαν του οικείου τριμελούς διοικητικού εφετείου αι διαφοραί, αι οποίαι ανακύπτουν κατ' εφαρμογήν της νομοθεσίας περί διοικητικών συμβάσεων, εις τας οποίας ανήκουν και αι διαφοραί εκ συμβάσεων περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, συμπεριλαμβανομένων τόσον των διαφορών εκ συμβάσεων περί εκτελέσεως στρατιωτικών έργων γενικώς, όσον και των διαφορών εκ συμβάσεων περί εκτελέσεως έργων οχυρώσεως, εφ' όσον διά των διαφορών τούτων επιδιώκεται είτε η ακύρωσις ή τροποποίησις ατομικής εκτελεστής διοικητικής πράξεως, εκδοθείσης μετά την 11η Ιουνίου 1985, είτε η ακύρωσις παραλείψεως των οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, συντελεσθείσης μετά την ημερομηνίαν ταύτην, είτε, γενικώτερον, η ικανοποίησις αξιώσεως, η οποία εγεννήθη και κατέστη δυνατή η δικαστική επιδίωξις της μετά την ανωτέρω χρονολογίαν, όφειλε δε το δικάσαν Διοικητικόν Εφετείον να προβή εις την έρευναν αυτήν, διότι, κατά τα ήδη εκτεθέντα, εις περίπτωσιν συνδρομής των εν λόγω προϋποθέσεων του ν. 1406/1983, έπαυσαν ισχύουσai και, συνεπώς, δεν τυγχάνουν εφαρμογής αι ως άνω διατάξεις του ν. 3132/1955, του β.δ. της 20.9/16.10.1955 και του ν.δ. 901/1971, επί των οποίων εστηρίχθη η περί ελλείψεως δικαιοδοσίας κρίσις του δικάσαντος δικαστηρίου και διά των οποίων προβλέπεται είτε η απαγόρευσις ασκήσεως ενδίκου μέσου, είτε ότι διά των εκδιδομένων κατ' εφαρμογήν των διατάξεων τούτων πράξεων επιλύεται οριστικώς η ανακύψασα μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του αναδόχου του έργου διαφωνία. Κατ' ακολουθίαν τούτων, νόμω βασίμως προβάλλεται δια της υπό κρίσιν αιτήσεως ο λόγος αναιρέσεως περί παραβάσεως των ανωτέρω διατάξεων του ν. 1406/1983 ...». Κατόπιν αυτών το Συμβούλιο της Επικρατείας αναίρεσε στο σύνολό της την προσβαλλόμενη απόφαση (όμοιες και οι με αριθμούς 1308, 1309, 1311 και 1312/2001 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας). Από όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν καθίσταται σαφές ότι το ζήτημα που απασχόλησε το Συμβούλιο της Επικρατείας, στην προαναφερθείσα απόφασή του, ήταν εντελώς διά-

φορο και άσχετο από το ζήτημα που απασχόλησε την με αριθμό 113/2016 απόφαση του Αρείου Πάγου. Ειδικότερα, το Συμβούλιο της Επικρατείας κλήθηκε να αποφανθεί επί των ζητημάτων: 1) αν σε διοικητική σύμβαση, που έχει ως αντικείμενο την κατασκευή στρατιωτικού - οχυρωματικού έργου και περιέχει ρητώς τον όρο ότι η εκτέλεση του έργου αυτού θα διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3132/1955, του β.δ. της 20.9/16.10.1955 και του ν.δ. 901/1971, (νομοθετήματα ήδη καταργημένα με το ν. 1418/1984), οι συμβληθέντες είχαν πρόθεση να αναθέσουν την επίλυση των διαφωνιών που, τυχόν, προέκυπταν από τη σύμβαση αυτή, στα διοικητικά όργανα που προβλέπονταν από τα ανωτέρω νομοθετήματα και 2) αν με την προσφυγή στη διοικητική διαδικασία, που προβλέπουν τα πιο πάνω νομοθετήματα προς επίλυση σχετικής διαφοράς, συνάπτεται εγκύρως ή όχι διαιτητική ρήτρα και τέλος, 3) αν ερευνηθήκε η συνδρομή των προϋποθέσεων του ν. 1406/1983, δηλαδή, αν υπάρχουν στη δικαιοδοσία του οικείου Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου, οι πιο πάνω διαφορές, που ανέκυψαν κατ'εφαρμογή της νομοθεσίας περί διοικητικών συμβάσεων. Τα ως άνω ζητήματα, όμως, ουδόλως σχετίζονται με το ζήτημα που επέλυσε η με αριθμό 113/2016 απόφαση του Αρείου Πάγου και ήταν, όπως προαναφέρθηκε, αν οι προφορικές συμβάσεις, που είναι συμπληρωματικές και συνδέονται αναποσπαστως με την έγγραφη σύμβαση εργολαβίας, για την οποία συμφωνήθηκε η διαιτησία, διέπονται από τη ρήτρα αυτή. Συνεπώς, δεν υπάρχει ταυτότητα μιας ή περισσότερων διατάξεων τυπικών νόμων που ερμηνεύθηκαν από τα ανώτατα δικαστήρια, αφού το νομικό ζήτημα που αντιμετωπίστηκε από τις ανωτέρω αποφάσεις δεν ήταν το ίδιο και επομένως, δεν υπάρχει αντίθεση μεταξύ αυτών, ώστε να καθιερύεται δικαιοδοσία του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου. Για το λόγο αυτό πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτος ο πρώτος λόγος της κρινόμενης αίτησης. Ενώ, πρέπει, τέλος, ν' απορριφθεί ως απαράδεκτος και ο δεύτερος λόγος της αίτησης, περί αντισυνταγματικότητας της ανωτέρω απόφασης του Αρείου Πάγου, καθόσον υπό την επίκληση του λόγου αυτού βάλλεται η ορθότητα της νομικής κρίσης του δικαστηρίου τούτου. Κατόπιν αυτών, πρέπει ν' απορριφθεί, στο σύνολό της, η αίτηση ως απαράδεκτη και να επιβληθούν στην αιτούσα, τόσο, τα έξοδα της αυτεπάγγελτης διαδικασίας, όσο και η δικαστική δαπάνη της καθ'ης η κρινόμενη αίτηση (άρθρο 22 §§ 2-3 του Κώδικα του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση.

Επιβάλλει στην αιτούσα υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου τα έξοδα της αυτεπάγγελτης διαδικασίας, ανερχόμενα στο ποσό των εκατόν δεκαοχτώ ευρώ και εξήντα επτά λεπτών (118,67 €), ως και τη δικαστική δαπάνη της καθ'ης εταιρείας, ανερχόμενη στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1.800) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 30 Νοεμβρίου 2016 και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 8 Φεβρουαρίου 2017.

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΓΓΟΥΝΑ

Αριθμ. 4/2017

(4)

Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 223/2008 και 2705/2015 αποφάσεων του Εφετείου Ναυπλίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντίστοιχα.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αικατερίνη Συγγούνα Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύουσα, (κωλυομένης της Πρόεδρος του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου Βασιλικής Θάνου - Χριστοφίλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας Νικολάου Σακελλαρίου και των αρχαιοτέρων αυτής Αντιπροέδρων), Γεώργιο Σακκά Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, (κωλυομένης της Πρόεδρος του Αρείου Πάγου και των αρχαιοτέρων αυτού Αντιπροέδρων), Ιωάννη Σαρμά Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (κωλυομένης της Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ανδρονίκης Θεοδοκάτου), Γεώργιο Ποταμιά - Εισηγητή, Ευθύμιο Αντωνόπουλο, Μαρίνα Παπαδοπούλου Συμβούλους Επικρατείας, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Παναγιώτη Κατσιρούμπα, Γεώργιο Αναστασάκο, Διονυσία Μπιτζούνη Αρεοπαγίτες, Ιωάννη Σύμπλη Σύμβουλο Επικρατείας, Αντώνιο Παντελή και Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη Καθηγητές Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ως μέλη και τη Γραμματέα Σουλτάνα Κουφιάδου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Γραμματείας του Αρείου Πάγου.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο του Αρείου Πάγου, στις 9 Νοεμβρίου 2016, και ώρα 18:00, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ των:

ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ: Γεωργίου Κωνσταντίνου του Παναγιώτη, κατοίκου Άργους του Ν. Αργολίδος, ο οποίος δεν εμφανίστηκε ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο.

ΚΑΘ' ΩΝ Η ΑΙΤΗΣΗ: 1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΔΕΠΟΣ Α.Ε.), που εδρεύει στην Αθήνα, τελεί σε εκκαθάριση και εκπροσωπείται νόμιμα από τους εκκαθαριστές της, την οποία εκπροσώπησε η πληρεξούσια δικηγόρος της Στέλλα Εξάρχου του Ιωάννη (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 29440) και 2) Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ», που εδρεύει στην Μεγαλόπολη του Ν. Αρκαδίας και εκπροσωπείται νόμιμα από το Δήμαρχό του, τον οποίο εκπροσώπησε ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Ιωάννης Χατζηϊωάννου του Ευαγγέλου (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 4499).

Ο αιτών με την από 20.9.2015 αίτησή του ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσε κατά νόμο στο Γραμματέα του, με αριθμό πράξης κατάθεσης 14/29.9.2015, ζήτησε όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Ακολουθώντας, ο Εισηγητής Γεώργιος Ποταμιάς Σύμβουλος Επικρατείας, ανέγνωσε την από 20.5.2016 έκθεσή του.

Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίου δικηγόρους των καθ'ων η αίτηση, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τις προτάσεις τους.

Μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. Α.Ε.Δ. 1/2015), ζητείται η κατά το άρθρο 100 παρ. 1 εδαφ. δ' του Συντάγματος και το άρθρο 46 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976 Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α' 141) άρση της αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε από τις αποφάσεις, υπ' αριθμ. 223/2008 του Εφετείου Ναυπλίου και 2705/2015 του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες τα δύο αυτά δικαστήρια έκριναν, ότι στερούνται δικαιοδοσίας για την εκδίκαση διαφοράς που ανέκυψε κατά την εκτέλεση συμβάσεως, συναφθείσας μεταξύ του αιτούντος και της ΔΕΠΟΣ Α.Ε..

2. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος, στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο υπάγεται, εκτός των άλλων, «Η άρση των συγκρούσεων μεταξύ των δικαστηρίων και των διοικητικών αρχών ή μεταξύ του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αφενός και των αστικών και ποινικών δικαστηρίων αφετέρου ή, τέλος, μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των λοιπών δικαστηρίων». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 46 παρ. 1 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976 Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α' 141), εφόσον τα κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του εν λόγω Κώδικα δικαστήρια, δηλαδή, μεταξύ άλλων, το Συμβούλιο της Επικρατείας ή τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια αφενός και τα αστικά δικαστήρια αφετέρου έκριναν τελεσιδικώς ότι στερούνται δικαιοδοσίας για την ίδια υπόθεση, η σύγκρουση αίρεται με την επιμέλεια κάθε διαδίκου δια καταθέσεως σχετικής αιτήσεως ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου εντός προθεσμίας ενενήντα ημερών από τη δημοσίευση της τελευταίας αποφάσεως. Τέλος, κατά το άρθρο 47 παρ. 4 του ίδιου ως άνω Κώδικα, η απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου περιορίζεται στη λύση του αμφισβητούμενου ζητήματος δικαιοδοσίας, εξαφανίζει την απόφαση που εσφαλμένως αποφάνθηκε για το ζήτημα αυτό και παραπέμπει την υπόθεση στο δικαστήριο που είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο που αρνήθηκε τη δικαιοδοσία του και για τους διαδίκους.

3. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με την υπ' αριθμ. 70/8.3.2000 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεγαλόπολης εγκρίθηκε η σύναψη προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Δήμου Μεγαλόπολης και της εταιρείας ΔΕΠΟΣ ΑΕ, στη συνέχεια δε συνάφθηκε μεταξύ του ως άνω Δήμου και της εταιρείας η από 15.6.2000 προγραμματική σύμβαση, η οποία ακολούθως τροποποιήθηκε με τις από 14.7.2000 και 6.10.2000 συμβάσεις. Βάσει της συμβάσεως αυτής και στα πλαίσια υλοποίησης τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, η εταιρεία ΔΕΠΟΣ ανέλαβε την μελέτη, εποπτεία και κατασκευή, μεταξύ άλλων, του έργου «Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας Μεγαλόπολης» με την μέθοδο της αυτεπιστασίας. Στα πλαίσια της πιο πάνω προγραμματικής σύμβασης, η ΔΕΠΟΣ ΑΕ προέβη σε δημοπράτηση του ως άνω έργου, η κατακύρωση της

οποίας στον ήδη αιτούντα εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 45/14/26.6.2001 απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΠΟΣ ΑΕ. Ακολούθως, συνάφθηκε η από 24.9.2001 σχετική σύμβαση μεταξύ της εταιρείας ΔΕΠΟΣ ΑΕ και του αιτούντος, ως αναδόχου του έργου. Ο αιτών, με την υπ' αριθμ. 1184/20.4.2005 αίτησή του στη Διεύθυνση Κατασκευών της εταιρείας, ζήτησε τη σύνταξη ανακεφαλαιωτικού πίνακα και πρωτοκόλλου κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών (ΠΚΤΜΝΕ) για τις αναλυτικώς αναφερόμενες στην αίτησή του εκτελεσθείσες συμβατικές και εξωσυμβατικές εργασίες. Κατά της σιωπηρής απόρριψης της αιτήσεως αυτής ο αιτών υπέβαλε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1868/1.7.2005 ένσταση ενώπιον της προϊσταμένης αρχής, κατά δε της σιωπηρής απόρριψης της ενστάσεώς του ο αιτών υπέβαλε την υπ' αριθμ. 8658/2.12.2005 αίτηση θεραπείας ενώπιον του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, η οποία επίσης απορρίφθηκε σιωπηρώς, στη συνέχεια δε και ρητώς με την υπ' αριθμ. 180610/19.6.2007 απόφαση του ως άνω Υπουργού. Ο αιτών, με την υπ' αριθμ. καταθ. 344/2.5.2006 προσφυγή-αγωγή που άσκησε ενώπιον του Εφετείου Ναυπλίου κατά της ΔΕΠΟΣ ΑΕ, ζήτησε να ακυρωθεί η σιωπηρή απόρριψη της ως άνω αιτήσεως θεραπείας ενώπιον του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, να υποχρεωθεί η Διευθύνουσα Υπηρεσία της ΔΕΠΟΣ ΑΕ να συντάξει και να εγκρίνει ανακεφαλαιωτικό πίνακα και ΠΚΤΜΝΕ για τις ως άνω εργασίες και να αναγνωρισθεί η υποχρέωση της εταιρείας να του καταβάλει νομιμοτόκως για τις εργασίες αυτές ποσό 672.330,76 ευρώ πλέον αναθεωρήσεως και ΦΠΑ, κυρίως λόγω της ειρηνέμενης μεταξύ τους συμβάσεως έργου, άλλως κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού. Η εταιρεία ΔΕΠΟΣ, με την από 1.6.2006 προσεπίκληση - αγωγή ζήτησε από τον Δήμο Μεγαλόπολης να παρέμβει υπέρ αυτής στην εν λόγω δίκη και να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Δήμου να της καταβάλει το ποσό το οποίο σε περίπτωση ήττας θα υποχρεωθεί να καταβάλει στον αιτούντα. Με την υπ' αριθμ. 223/2008 απόφαση του Εφετείου Ναυπλίου η προσφυγή-αγωγή του αιτούντος καθώς και η προσεπίκληση σε αναγκαστική παρέμβαση-αγωγή της ΔΕΠΟΣ ΑΕ απορρίφθηκαν λόγω ελλείψεως δικαιοδοσίας, με την αιτιολογία ότι οι επίμαχες διαφορές είναι διοικητικές, διότι έχουν ως γενεσιουργό αιτία την σύμβαση εκτέλεσης δημοσίου έργου μεταξύ του κυρίου του έργου Δήμου Μεγαλόπολης και της συμβατικώς παρενθέτου ΔΕΠΟΣ Α.Ε.. Εξάλλου, ο αυτός αιτών, με την υπ' αριθμ. 27/27.4.2006 προσφυγή-αγωγή που άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως κατά της εταιρείας ΔΕΠΟΣ ΑΕ, ζήτησε να ακυρωθεί η σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως θεραπείας του από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, και να αναγνωρισθεί η υποχρέωση της ΔΕΠΟΣ ΑΕ να του καταβάλει νομιμοτόκως για τις εργασίες αυτές ποσό 672.330,76 ευρώ πλέον αναθεωρήσεως και ΦΠΑ, οφειλόμενο στα πλαίσια εκτελέσεως της συμβάσεως, άλλως κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού. Περαιτέρω, η εταιρεία ΔΕΠΟΣ, με την από 15.1.2009 προσεπίκληση-αγωγή ζήτησε από τον Δήμο Μεγαλόπολης να παρέμβει υπέρ αυτής στη δίκη και να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Δήμου να της καταβάλει το ποσό το οποίο σε περίπτωση ήττας θα υποχρεωθεί να καταβάλει

στον αιτούντα. Με την υπ' αριθμ. 113/2010 απόφασή του, το Διοικητικό Εφετείο Τριπόλεως έκρινε ότι η επίμαχη σύμβαση μεταξύ του αιτούντος και της ΔΕΠΟΣ ΑΕ είναι διοικητική, περαιτέρω δε, α) απέρριψε ως απαράδεκτη την σωρευθείσα με την προσεπίκληση αγωγή της ΔΕΠΟΣ ΑΕ κατά του Δήμου Μεγαλόπολης και β) χαρακτήρισε το ένδικο βοήθημα ως προσφυγή, την οποία όμως απέρριψε ως απαράδεκτη, λόγω ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης του αιτούντος, με την αιτιολογία ότι οι επίμαχες αξιώσεις είχαν ήδη εκχωρηθεί στην Εθνική Τράπεζα και λόγω μη τηρήσεως της προβλεπόμενης ενδικοφανούς διαδικασίας πριν την άσκηση της προσφυγής. Κατά της αποφάσεως αυτής ο ήδη αιτών άσκησε αίτηση αναιρέσεως, η οποία έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. 2705/2015 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία εξαφανίστηκε η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, εκδικάσθηκαν η σχετική προσφυγή-αγωγή του αιτούντος και η σωρευθείσα με προσεπίκληση αγωγή της εταιρείας ΔΕΠΟΣ ΑΕ και απορρίφθηκαν λόγω ελλείψεως δικαιοδοσίας, με την αιτιολογία ότι η επίδικη διαφορά γεννήθηκε κατά την εκτέλεση ιδιωτικής συμβάσεως μεταξύ του ήδη αιτούντος και της εταιρείας ΔΕΠΟΣ ΑΕ, και συνεπώς η εκδίκασή της ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια.

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, το κρινόμενο ζήτημα της αποφαιτικής συγκρούσεως μεταξύ του Εφετείου Ναυπλίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά το μέρος που αφορά την εκδίκαση της προσφυγής-αγωγής του αιτούντος κατά της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Πολεοδομίας και Στέγασης (ΔΕΠΟΣ Α.Ε.)», προς καταβολή της οφειλόμενης σε αυτόν εργολαβικής αμοιβής από την εκτέλεση του δημοσίου έργου που περιγράφεται στην αγωγή, παραδεκτώς φέρεται ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, διότι τα αναφερθέντα δικαστήρια με τις προαναφερόμενες (223/2008, 2705/2015) αποφάσεις των έκριναν τελεσιδικώς ότι στερούνται δικαιοδοσίας προς εκδίκαση της ως άνω διαφοράς. Εν προκειμένω, η ως άνω απόφαση του Εφετείου Ναυπλίου, εκδοθείσα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, κατέστη τελεσιδικία από τη δημοσίευσή της (24.7.2008), όπως δε προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. 57/16.5.2016 έγγραφο του Εφετείου Ναυπλίου, κατ' αυτής δεν ασκήθηκε αίτηση αναιρέσεως, ενώ η σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας δημοσιεύθηκε στις 2.7.2015. Ως εκ τούτου η κρινόμενη αίτηση, που κατατέθηκε στις 29.9.2015 στη γραμματεία του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου ασκήθηκε παραδεκτώς τόσο από την άποψη της τελεσιδικίας των δικαστικών αποφάσεων από τις οποίες δημιουργήθηκε η αποφαιτική σύγκρουση, όσο και από την άποψη της προθεσμίας άσκησής της, εφόσον κατατέθηκε εντός της 90ήμερης προθεσμίας από την δημοσίευση της νεώτερης αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας. Περαιτέρω, η υπό κρίση αίτηση ασκείται νομοτύπως και εν γένει παραδεκτώς από απόψεως ενεργητικής νομιμοποίησης από τον διατελέσαντα διάδικο στις δίκες επί των οποίων εκδόθηκαν οι δικαστικές αποφάσεις που προκάλεσαν την αποφαιτική σύγκρουση, στρεφόμενη κατά της ΔΕΠΟΣ ΑΕ και Δήμου Μεγαλόπολης, οι οποίοι επίσης διατέλεσαν διάδικοι στις δίκες αυτές και ως εκ

τούτου νομιμοποιούνται καταρχήν παθητικώς στην υπό κρίση αίτηση. Όπως προκύπτει δε από τα ευρισκόμενα στον φάκελο αποδεικτικά επιδόσεως, έχουν διενεργηθεί οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις των άρθρων 45, 46 παρ. 2 και 47 παρ. 1-2 του ν. 345/1976 κοινοποιήσεις.

5. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρ. 94 §§ 1, 2 και 3 του Συντ., όπως αυτές ισχύουν μετά την αναθεώρησή του με το από 6 Απριλίου 2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, ορίζεται ότι στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια υπάγονται οι διοικητικές διαφορές, όπως νόμος ορίζει, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου (παρ. 1), ότι στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται οι ιδιωτικές διαφορές, καθώς και οι υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, όπως νόμος ορίζει (παρ. 2) και ότι σε ειδικές περιπτώσεις και προκειμένου να επιτυγχάνεται η ενιαία εφαρμογή της αυτής νομοθεσίας μπορεί να ανατεθεί με νόμο η εκδίκαση κατηγοριών ιδιωτικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια ή κατηγοριών διοικητικών διαφορών ουσίας στα πολιτικά δικαστήρια (παρ. 3). Από τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις προκύπτει ότι το Σύνταγμα επιβάλλει την υπαγωγή των ιδιωτικών διαφορών στα πολιτικά δικαστήρια και των διοικητικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια, αποκλείει δε καταρχήν από τον κοινό νομοθέτη την εξουσία να χαρακτηρίζει ως διοικητικές διαφορές, όσες από τη φύση τους είναι ιδιωτικές και ως ιδιωτικές διαφορές, όσες από τη φύση τους είναι διοικητικές. Όμως επιτρέπει σε αυτόν, σε αντίθεση με το προηγούμενο συνταγματικό καθεστώς, σε εξαιρετικές και μόνο περιπτώσεις προς εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της ίδιας νομοθεσίας, την ανάθεση της εκδικάσεως ορισμένων κατηγοριών ιδιωτικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια ή αντιστρόφως. Περαιτέρω, με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 1406/1983, που εκδόθηκε σε εκτέλεση της διατάξεως του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος, όπως αυτή ίσχυε πριν τη συνταγματική αναθεώρηση, και επέβαλλε την εντός πενταετούς προθεσμίας, δυναμένης να παραταθεί με νόμο, υποβολή της εκδικάσεως όσων εκ των διοικητικών διαφορών ουσίας που δεν είχαν ακόμη υπαχθεί στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στα τελευταία, υπήχθησαν στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων όλες οι διοικητικές διαφορές ουσίας, μεταξύ δε των ενδεικτικά προβλεπόμενων στην παρ. 2 του ιδίου άρθρου περιπτώσεων περιελήφθησαν και οι διαφορές που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας των διοικητικών συμβάσεων (εδάφιο ι'), δηλαδή οι διαφορές που προέρχονται από διοικητική σύμβαση και ανάγονται στο κύρος, την ερμηνεία και την εκτέλεση αυτής ή σε οποιαδήποτε παρεπόμενη της συμβάσεως αξίωση. Η σύμβαση είναι διοικητική, εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και με τη σύναψη της συμβάσεως επιδιώκεται η ικανοποίηση σκοπού, τον οποίο ο νόμος έχει αναγάγει σε δημόσιο, το δε Ελληνικό Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, είτε βάσει του κανονιστικού καθεστώτος που διέπει τη σύμβαση, είτε βάσει ρητρών που προβλέπονται κανονιστικώς και έχουν περιληφθεί στη σύμβαση, οι οποίες αποκλίνουν από το

κοινό δίκαιο, βρίσκεται, προς ικανοποίηση του εν λόγω σκοπού, σε υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλόμενου μέρους, δηλαδή σε θέση που δεν προσιδιάζει στον δυνάμει των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου συναπτόμενο συμβατικό δεσμό (Α.Ε.Δ. 21/2009, 18/2009, 14/2007, 6/2007). Συμβάσεις που δεν συγκεντρώνουν σωρευτικά τα γνωρίσματα αυτά είναι ιδιωτικές και οι διαφορές από αυτές υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Επομένως, σύμβαση με αντικείμενο την κατασκευή δημοσίου έργου, η οποία συνάπτεται κατά τη νομοθεσία για τα δημόσια έργα, δεν έχει από τη φύση της διοικητικό χαρακτήρα, όταν σε αυτή δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, αφού μόνο τα πρόσωπα αυτά μπορούν να εκδώσουν εκτελεστές διοικητικές πράξεις προσβλητές με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 1 περ. α' του Συντάγματος, που τελεί σε αρμονία με την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος, αλλά νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, έστω και εάν το τελευταίο ανήκει στο δημόσιο ή είναι δημόσια επιχείρηση που λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας ή προβλέπεται από τον νόμο η εφαρμογή της νομοθεσίας για τα δημόσια έργα (Α.Ε.Δ. 8/1992, 45/1991, 10/1987). Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 446/1976 «Περί συστάσεως Δημοσίων Επιχειρήσεων Πολεοδομίας, Οικισμού και Στεγάσεως» (ΦΕΚ Α' 264), όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του π.δ/τος 811/1980 (ΦΕΚ Α' 198) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 56 του ν. 949/1979 «Περί οικιστικών περιοχών», συνεστήθη η πρώτη των καθών η αίτηση «Δημοσία Επιχείρηση Πολεοδομίας και Στεγάσεως», ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Κατά την παρ. 2 του ιδίου άρθρου των ως άνω νομοθετημάτων, αυτή αποτελεί δημόσια επιχείρηση που ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο, λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, διέπεται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, απολαύει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του κράτους, το δε Δημόσιο παρέχει σε αυτήν την πλήρη συμπαράσταση και εγγύηση αυτού για την επιτυχία των σκοπών της. Ακολούθως, δυνάμει του άρθρου πρώτου του 158/1997 π.δ/τος (ΦΕΚ Α' 134), που εκδόθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 παρ. 1 του ν. 2414/1996 «Εκσυγχρονισμός των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών» (ΦΕΚ Α' 135), το ως άνω νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρεία. Με το άρθρο δεύτερο του ιδίου δ/τος εγκρίθηκε το καταστατικό αυτής. Με τις οικείες ρυθμίσεις του ως άνω καταστατικού ορίστηκε ότι συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Δημοσία Επιχείρηση Πολεοδομίας και Στεγάσεως Ανώνυμη Εταιρεία (ΔΕΠΟΣ Α.Ε.)», η οποία θα λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και για την κοινή ωφέλεια κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και τελεί υπό την εποπτεία του κράτους, που ασκείται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2414/1996 (άρθ. 1 παρ. 1), ότι το μετοχικό αυτής κεφάλαιο ύψους 3.031.599.986 δραχμών αντιστοιχεί σε μία μετοχή που ανήκει στο κράτος και έχει εξ ολοκλήρου

καλυφθεί από αυτό (άρθ. 4 παρ. 1) και ότι αυτή απολαμβάνει όλων των διοικητικών, οικονομικών και δικαστικών ατελειών, καθώς και όλων των διοικητικών, οικονομικών και δικονομικών προνομίων, σαν να είναι το Δημόσιο (άρθ. 29 παρ. 1). Τέλος, μεταξύ των σκοπών της ΔΕΠΟΣ ΑΕ, περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και η εκπόνηση μελετών και η κατασκευή έργων, τα οποία χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς ή άλλους πόρους και εντάσσονται σε ολοκληρωμένα προγράμματα Υπουργείων κλπ, ως και η ανάληψη επιτελικού και εποπτικού ρόλου για λογαριασμό του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ ή άλλων Υπουργείων με στόχο την αποτελεσματική υλοποίηση προγραμμάτων και έργων που υλοποιούνται από το Δημόσιο κλπ (άρθρο 2 παρ. 7 και 8 του καταστατικού).

6. Επειδή, από το προαναφερθέν στη σκέψη 3 πραγματικό της υποθέσεως προκύπτει ότι η βάση του εισαγωγικού δικογράφου της προσφυγής-αγωγής του αιτούντος διαφορά γεννήθηκε στα πλαίσια της εκτέλεσης συμβάσεως συναφθείσας μεταξύ του αιτούντος ιδιώτη και της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΠΟΣ ΑΕ», ήτοι νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, συνεπώς, σύμφωνα με την προαναφερθείσα πάγια νομολογία του Α.Ε.Δ., πρόκειται για διαφορά ιδιωτικού δικαίου, υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, διότι η επίμαχη σύμβαση δεν είναι διοικητική, αφού κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Είναι δε αδιάφορο το ότι η ΔΕΠΟΣ ΑΕ λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και για την κοινή ωφέλεια, ότι αυτή ανήκει καθ' ολοκληρία στο Ελληνικό Δημόσιο και ότι απολαύει όλων των διοικητικών, οικονομικών και δικαστικών ατελειών και προνομίων σαν να ήταν το Δημόσιο, ότι η άνω εργολαβική σύμβαση αφορούσε την κατασκευή έργου εξυπηρετούντος δημόσιο σκοπό και είχε συναφθεί κατά τη νομοθεσία περί δημοσίων έργων και το ότι αυτή καταρτίστηκε στα πλαίσια της ως άνω από 15.6.2000 προγραμματικής σύμβασης μεταξύ της ΔΕΠΟΣ ΑΕ και του Δήμου Μεγαλόπολης, για την υλοποίηση τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, αφού ο Δήμος δεν μετείχε ως συμβαλλόμενο μέρος στην επίδικη από 24.9.2001 εργολαβική σύμβαση μεταξύ της εταιρείας και του ήδη αιτούντος (βλ. Α.Ε.Δ. 29/2011). Επομένως, το (πολιτικό) Εφετείο Ναυπλίου εσφαλμένα έκρινε με την υπ' αριθμ. 223/2008 απόφασή του ότι στερείται δικαιοδοσίας προς εκδίκαση της ενώπιόν του άσκηθείσας προσφυγής-αγωγής του αιτούντος και της συναφούς προσεπίκλησης-αγωγής της ΔΕΠΟΣ ΑΕ κατά του Δήμου Μεγαλόπολης και πρέπει να εξαφανισθεί η ως άνω απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο ίδιο Δικαστήριο ως αρμόδιο για την εκδίκαση της σχετικής διαφοράς. Τέλος, το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3 του ν. 345/1976, κρίνει ότι οι διάδικοι πρέπει να απαλλαγούν εν όλω από τη δικαστική δαπάνη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αίρει την αποφαστική σύγκρουση δικαιοδοσίας μεταξύ Συμβουλίου της Επικρατείας και πολιτικού δικαστηρίου κατά το σκεπτικό.

Εξαφανίζει την υπ' αριθμ. 223/2008 απόφαση του Εφετείου Ναυπλίου.

Παραπέμπει την υπόθεση στο Εφετείο Ναυπλίου.
Απαλλάσσει τους διαδίκους από τη δικαστική δαπάνη.
Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 30 Νοεμβρίου 2016 και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 8 Φεβρουαρίου 2017.

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΓΓΟΥΝΑ

Αριθμ. 6/2017

(5)

Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 176/2003 και 2559/2016 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αντίστοιχα.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
(κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αναστάσιο Γκότση Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύοντα, (κωλυομένης της Πρόεδρου του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου Βασιλικής Θάνου - Χριστοφίλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας Νικολάου Σακελλαρίου και των αρχαιοτέρων αυτού Αντιπροέδρων), Δημήτρη Μπουρνάκα Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, (κωλυομένης της Πρόεδρου του Αρείου Πάγου και των αρχαιοτέρων αυτής Αντιπροέδρων), Ιωάννη Σαρμά Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (κωλυομένης της Πρόεδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ανδρονίκης Θεοτοκάτου), Ευθύμιο Αντωνόπουλο, Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου - Εισηγήτρια, Μαρίνα Παπαδοπούλου, Συμβούλους Επικρατείας, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Δημήτριο Χονδρογιάννη, τέταρτο αναπληρωματικό μέλος, (κωλυομένων των: Διονυσίας Μπιτζούνη, Αβροκόμης Θούα, Πηνελόπης Ζωνταντού, Χρήστου Βруνιώτη, τακτικού, πρώτου, δεύτερου και τρίτου αναπληρωματικών μελών, αντίστοιχα, Αρεοπαγίτων), Παναγιώτη Κατσιρούμπα, Γεώργιο Αναστασάκο, Αρεοπαγίτες, Ιωάννη Σύμπλη Σύμβουλο Επικρατείας, Αντώνιο Παντελή και Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη Καθηγητές της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ως μέλη και τη Γραμματέα Σουλτάνα Κουφιάδου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Γραμματείας του Αρείου Πάγου.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο του Αρείου Πάγου, στις 19 Οκτωβρίου 2016, και ώρα 18:00, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ των:

ΑΙΤΟΥΣΑΣ: Αγαθής Μπάρκουλα του Αγγέλου συζ. Γεωργίου Πεσλή, κατοίκου Μελισσίων του Ν. Αττικής, η οποία εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της, Αγάθη Πανούση του Λεωνίδα (Α.Μ./Δ.Σ.Α.:15942).

ΚΑΘ' ΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ: Ελληνικού Δημοσίου, νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, το οποίο εκπροσώπησε ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, Δημήτριος Αναστασόπουλος του Γεωργίου.

Η αιτούσα με την από 25.5.2016 αίτησή της ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσε κατά

νόμο στο Γραμματέα του, με αριθμό πράξης κατάθεσης 2/25.5.2016, ζήτησε όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Ακολουθώντας, η Εισηγήτρια Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου, Σύμβουλος Επικρατείας, ανέγνωσε την από 14.10.2016 έκθεσή της.

Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια δικηγόρο της αιτούσας καθώς και τον πληρεξούσιο του παραστάτος καθού Ελληνικού Δημοσίου, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τις προτάσεις τους.

Μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται κατά νόμον καταβολή παραβόλου (βλ. Α.Ε.Δ. 1, 2/2016, 1/2015 κ.α.), η αιτούσα ζητεί την άρση της αποφαιτικής σύγκρουσης δικαιοδοσίας που, κατά τους ισχυρισμούς της, δημιουργήθηκε από τις αποφάσεις 704/2002 (προδικαστική) και 176/2003 (οριστική) του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και 2559/2016 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

2. Επειδή, όπως προκύπτει από τις εκθέσεις επίδοσης που περιλαμβάνονται στη δικογραφία, έχουν γίνει οι κοινοποιήσεις που επιβάλλονται από τα άρθρα 10 παρ. 2, 45, 46 παρ. 2 και 47 παρ. 2 του Κώδικα «περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976 (Α' 141).

3. Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 περίπτωση δ του άρθρου 100 του Συντάγματος στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο υπάγεται «Η άρση των συγκρούσεων μεταξύ των δικαστηρίων και των διοικητικών αρχών ή μεταξύ του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αφενός και των αστικών και ποινικών δικαστηρίων αφετέρου ή, τέλος, μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των λοιπών δικαστηρίων». Περαιτέρω, στην παράγραφο 1 του άρθρου 44 του Κώδικα περί του Ανωτάτου του Ειδικού Δικαστηρίου (ν. 345/1976) ορίζεται ότι «Εφ' όσον η αυτή υπόθεση μεταξύ των αυτών διαδίκων είναι εκκρεμής ενώπιον αφ' ενός του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ετέρου τακτικού διοικητικού δικαστηρίου, και αφ' ετέρου αστικού ή ποινικού δικαστηρίου, ή εκ τρίτου μεταξύ τινός εκ των ανωτέρω δικαστηρίων και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και το εν εκ τούτων δεν απεφάνθη περί της ελλείψεως δικαιοδοσίας αυτού, η σύγκρουσις αίρεται επιμελεία παντός διαδίκου», στην παράγραφο 1 δε του άρθρου 46 του Κώδικα αυτού ορίζεται ότι «Εφ' όσον τα κατά το άρθρο 44 παρ. 1 δικαστήρια έκριναν τελεσιδικώς ότι στερούνται δικαιοδοσίας επί της αυτής υποθέσεως, η σύγκρουσις αίρεται επιμελεία παντός διαδίκου δια καταθέσεως αιτήσεως ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου, εντός ενενήκοντα ημερών από της δημοσίευσής της νεωτέρας αποφάσεως». Τέλος, στην παράγραφο 4 του άρθρου 47 του ίδιου Κώδικα ορίζονται τα εξής: «Η απόφασις του Ειδικού Δικαστηρίου περιορίζεται εις την λύσιν του αμφισβητουμένου ζητήματος δικαιοδοσίας, εξαφανίζει την εσφαλμένως αποφανθείσαν επί τούτου απόφασιν ή διοικητική πράξιν, παραπέμπει την υπόθεσιν

εις το κρινόμενον ως έχον δικαιοδοσίαν δικαστήριον ή αρχήν, είναι δε κατ' εξαίρεσιν του άρθρου 21 παρ. 1, υποχρεωτική δια πάντα τα επιληφθέντα ή αποσχόντα να επιληφθούν δικαστήρια ή αρχάς και τους διαδίκους».

4. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η αιτούσα, υπάλληλος με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, απολύθηκε στις 17.2.1970 λόγω αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντά της. Με αίτησή της την οποία υπέβαλε στην αρμόδια Επιτροπή του άρθρου 4 του ν.δ. 76/1974 (Α' 266) στις 12.11.1984, ζήτησε την επαναφορά της στην υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 193/1975 (Α' 223), ισχυριζόμενη ότι εξαναγκάστηκε να αποχωρήσει από την υπηρεσία, και η Επιτροπή αυτή με την 70/7.3.1985 απόφασή της απέρριψε την αίτηση. Κατά της απόφασης αυτής η αιτούσα άσκησε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1232/1982 (Α' 22) ενώπιον της Α' Ειδικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Κρίσης του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε με την 234/30.6.1986 απόφασή της. Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης η αιτούσα άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αίτηση ακυρώσεως, η οποία έγινε δεκτή με την 2305/1987 απόφαση του δικαστηρίου αυτού. Επανερχόμενη σε συμμόρφωση προς την ανωτέρω ακυρωτική δικαστική απόφαση η Α' Ειδική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Κρίσης με την 308/8.2.1988 απόφασή της απέρριψε και πάλι το αίτημα επανόδου της αιτούσας στην υπηρεσία. Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης η αιτούσα άσκησε αίτηση ακυρώσεως, η οποία έγινε δεκτή με την 1026/1989 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, έφεση δε του Δημοσίου κατά της απόφασης αυτής απορρίφθηκε με την 2481/1993 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας. Επακολούθησαν η 554/1.2.1994 απόφαση της Α' Ειδικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Κρίσης, με την οποία κρίθηκε ότι η αιτούσα δικαιούται να επανέλθει στην υπηρεσία, και η ΔΥ1α/οικ.23254/9.6.1994 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γ' 123/21.7.1994), με την οποία η αιτούσα επανήλθε στην υπηρεσία χωρίς δικαίωμα λήψης αναδρομικών αποδοχών. Κατόπιν αυτών, η αιτούσα ανέλαβε υπηρεσία την 1η.8.1994. Με την από 23.2.1996 αγωγή που άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών κατά του Ελληνικού Δημοσίου με βάση το άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. η αιτούσα ζήτησε να υποχρεωθεί το εναγόμενο να της καταβάλει, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των 17.445.997 δραχμών ως αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη από τη στέρηση των αποδοχών, τις οποίες θα ελάμβανε κατά το χρονικό διάστημα από 12.1.1985 έως 31.7.1994, εάν είχε αποκατασταθεί αρχικώς από την αρμόδια Επιτροπή του άρθρου 4 του ν.δ. 76/1974 και, συγκεκριμένα, εάν η Επιτροπή αυτή είχε εκδώσει την απόφαση επαναφοράς της στην υπηρεσία μέσα στην οριζόμενη στο άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 193/1975 δίμηνη προθεσμία από την υποβολή στις 12.11.1984 της σχετικής αίτησής της (έως τις 12.1.1985). Το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, με την 1008/1998 απόφασή του, απέρριψε ως απαράδεκτη για έλλειψη δικαιοδοσίας την αγωγή αποζημίωσης της αι-

τούσας στο σύνολό της, θεμελιούμενη στην από 7.3.1985 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 4 του ν.δ. 76/1974, κρίνοντας ότι οι ζημιογόνες για την αιτούσα συνέπειες άρχισαν να επέρχονται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αυτής (στις 7.3.1985) και, συνεπώς, η αξίωσή της είχε γεννηθεί σε χρόνο κατά τον οποίο η δικαιοδοσία για την εκδίκαση της αναφυόμενης διαφοράς ανήκε στα πολιτικά δικαστήρια. Κατά της πρωτόδικης αυτής απόφασης η αιτούσα άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών έφεση και το δικαστήριο με την 704/2002 απόφασή του έκρινε εξής: «... η προς αποζημίωση αξίωση της εκκαλούσας πηγάζει από την άρνηση ικανοποιήσεως του αιτήματος αυτής προς αποκατάσταση κατά το ν.δ. 76/1974, η οποία εκδηλώθηκε με την υπ' αριθμ. 70/7.3.1985 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 4 του ιδίου ν.δ/τος ... το κύρος της πράξεως αυτής μπορούσαν να ελέγξουν παρεμπιπτόντως τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ... Συνεπώς, η προς αποζημίωση αξίωση της εκκαλούσας ως προς το μέχρι της 11ης Ιουνίου 1985 διάστημα, ήταν από τότε γεγεννημένη και δικαστικώς επιδιώξιμη. Ως εκ τούτου, ως προς την περίοδο αυτή κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των ... διατάξεων [των άρθρων 1 παράγραφοι 1 και 2 περίπτ. η και 9 παράγραφοι 1 περίπτ. γ και 2 του ν. 1406/1983 και 1 περ. 5 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας] το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι εστερείτο δικαιοδοσίας να επιληφθεί της αγωγής αυτής ... Η αξίωση όμως της εκκαλούσας προς λήψη αποζημίωσης για την περίοδο από της 11ης Ιουνίου 1985 και εφεξής ανάγεται σε χρόνο κατά τον οποίο τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια είχαν δικαιοδοσία να επιληφθούν των σχετικών διοικητικών διαφορών και, συνεπώς, ως προς την περίοδο αυτή κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων απορρίφθηκε η αγωγή της εκκαλούσας». Με τις σκέψεις αυτές, το δικαστήριο, δεχόμενο σχετικό λόγο έφεσης, εξαφάνισε κατά το μέρος αυτό την εκκαλούμενη απόφαση, δικάζοντας δε περαιτέρω την αγωγή της εκκαλούσας ως προς τις αξιώσεις της για το μετά τις 11.6.1985 χρονικό διάστημα, έκρινε ότι αυτή είχε δικαίωμα λήψης αναδρομικών αποδοχών από 11.6.1985 έως 31.7.1994, λόγω της μη νόμιμης παράλειψης του Δημοσίου να την αποκαταστήσει από το χρόνο της αρχικής αίτησής της, οι αξιώσεις της, όμως, που αφορούσαν το χρονικό διάστημα από 11.6.1985 έως 31.12.1990, είχαν υποκύψει στην πενταετή παραγραφή του άρθρου 91 παρ. 1 του ν.δ. 321/1969, καθ' όσον η αγωγή της είχε ασκηθεί ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου στις 29.2.1996. Ακολούθως, το διοικητικό εφετείο ανέβαλε την έκδοση οριστικής απόφασης, προκειμένου να προσκομίσει η αιτούσα βεβαίωση της υπηρεσίας της (Διεύθυνση Προσωπικού του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) σχετικά με το ύψος των αποδοχών που θα είχε λάβει κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1991 έως 31.7.1994, αν υπηρετούσε στην υπηρεσία κατά το διάστημα αυτό. Τελικώς, το διοικητικό εφετείο με την 176/2003 οριστική απόφασή του δέχθηκε εν μέρει την έφεση, μεταρρύθμισε την πρωτόδικη απόφαση (1008/1998), δέχθηκε εν μέρει την αγωγή και υποχρέωσε το Ελληνικό Δημόσιο να καταβά-

λει στην αιτούσα νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής το ποσό των 26.129 ευρώ (8.903,662 δραχμών), το οποίο έκρινε ότι αντιστοιχούσε στις αποδοχές που θα είχε λάβει η αιτούσα κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1991 έως 31.7.1994. Αίτηση αναιρέσεως που άσκησε η αιτούσα κατά της εφετειακής αυτής απόφασης (176/2003) απορρίφθηκε με την 299/2013 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την απόφαση αυτή το Συμβούλιο της Επικρατείας, αφού δέχθηκε ότι η αξίωση αποζημιώσεως της αιτούσας είχε γεννηθεί και είχε καταστεί δικαστικός επιδιώξιμη προ της υπαγωγής των σχετικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια καθ' όσον θεμελιωνόταν στην παρανομία της 70/7.3.1985 απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Κρίσεως του άρθρου 4 του ν.δ. 76/1974, απορρίπτοντας ως αβάσιμο το λόγο αναιρέσεως ότι για το προ της 11.6.1985 χρονικό διάστημα αρμόδια ήταν τα διοικητικά δικαστήρια, έκρινε ότι ως προς το χρονικό διάστημα από 11.6.1985 έως 31.12.1990 η κρίση του δικάσαντος διοικητικού εφετείου ότι η αγωγή έπρεπε να απορριφθεί, διότι η σχετική αξίωση της αιτούσας είχε υποπέσει σε παραγραφή, ήταν ορθή, αν και με διαφορετική αιτιολογία, ενόψει των γενομένων δεκτών περί ελλείψεως δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων για την εκδίκαση της διαφοράς. Εξάλλου, με την όμοια από 23.6.2003 αγωγή της ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αθηνών κατά του Ελληνικού Δημοσίου η αιτούσα ζήτησε να υποχρεωθεί το εναγόμενο να της καταβάλει νομιμοτόκως από την επίδοση της προηγούμενης από 23.2.1996 αγωγής της, το ποσό των 352.239 δραχμών (1.033,72 ευρώ), το οποίο αντιστοιχούσε στις αποδοχές, τις οποίες θα είχε λάβει κατά το χρονικό διάστημα από 12.1.1985 έως 10.6.1985, εάν είχε αποκατασταθεί αρχικώς. Το Ειρηνοδικείο Αθηνών με την 5666/2014 απόφασή του απέρριψε την αγωγή αυτή, κρίνοντας ότι η αξίωση αποζημίωσής της για το επίμαχο χρονικό διάστημα είχε υποπέσει σε παραγραφή, έφεση δε της αιτούσας κατά της απόφασης αυτής απορρίφθηκε με την 2559/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Ειδικότερα, με την απόφαση αυτή κρίθηκαν τα εξής: «... η αξίωση αποζημίωσης της ενάγουσας για το χρονικό διάστημα από 12.1.1985 έως 11.6.1985, στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ, έχει υποπέσει στην προβλεπόμενη από το νόμο πενταετή παραγραφή ... καθόσον σε περίπτωση παρανομίας της διοικήσεως, η κατά το ως άνω άρθρο αξίωση αποζημίωσης, γεννάται από τότε, που η πράξη ή η παράλειψη άρχισε να αναδίδει τις ζημιογόνες συνέπειές της και όχι από τότε, που είτε μετά από διοικητική προσφυγή, είτε μετά από σχετική αίτηση στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, αναγνωρίστηκε, αμετάκλητα, η παρανομία της πράξεως ή παραλείψεως, συνεπεία της οποίας γεννήθηκε η ζημία. Στην προκειμένη περίπτωση, η γέννηση της αξίωσης και περαιτέρω η δικαστική επιδίωξή της συμπίπτει με τη λήξη του οικονομικού έτους, κατά το οποίο δημιουργήθηκε η αξίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 91 παρ. 1 και 93 του ν.δ/τος 321/1969, όπως ισχύει, και όχι από τότε, που ο παθών έλαβε γνώση της ζημίας και υποχρέου προς αποζημίωση. Επομένως, με αφετηρία την ως άνω ημερομηνία, η

επίδικη αξίωση καθίσταται παραγεγραμμένη λόγω παρελεύσεως πενταετίας και δεδομένου ότι μέχρι την παρελευση της ημερομηνίας αυτής δεν αποδείχτηκε νομότυπη άσκηση με κατάθεση και επίδοση της ένδικης αγωγής και ούτε άλλο βάσιμο διακοπτικό ή ανασταλτικό της παραγραφής γεγονός. Πρέπει δε να επισημανθεί ότι, η 299/2013 απόφαση του ΣΤ' Τμήματος του ΣτΕ ... έκρινε ότι η αξίωση [της αιτούσας], στηριζόμενη επίσης στη διάταξη του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ, κατά το μέρος που αφορά το χρονικό διάστημα από 11.6.1985 ... έως και 31.12.1990, έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή ... Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι, αν ήθελε γίνει δεκτό ότι η αξίωση της ενάγουσας γεννήθηκε και έγινε δικαστικά επιδιώξιμη από την έκδοση της υπ' αριθμ. ΔΥ1α/οικ.23254/9.6.1994 απόφασης της δευτεροβάθμιας επιτροπής κρίσεως, τότε η επίδικη διαφορά θα υπαγόταν στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων και όχι των πολιτικών. Συνεπεία των ανωτέρω, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που έκρινε τα ίδια και απέρριψε την αγωγή, έστω και με συνοπτικότερη αιτιολογία, δεν έσφαλε και τα αντίθετα υποστηριζόμενα με τους σχετικούς λόγους εφέσεως πρέπει ν' απορριφθούν ως ουσιαστικά αβάσιμα και, συνακόλουθα, η υπό κρίση έφεση πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη».

5. Επειδή, σύμφωνα όσα έχουν εκτεθεί στην προηγούμενη σκέψη, με την 176/2003 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, στην οποία έχει ενσωματωθεί η 704/2002 προδικαστική απόφαση του ίδιου δικαστηρίου, κρίθηκε τελεσιδικώς ότι τα διοικητικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία για την εκδίκαση της αγωγής αποζημίωσης της αιτούσας κατά το μέρος που η αξίωσή της, θεμελιούμενη στην παρανομία της 70/7.3.1985 απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 4 του ν.δ. 76/1974, αφορούσε το χρονικό διάστημα από 12.1.1985 έως 11.6.1985 και επικυρώθηκε κατά το μέρος αυτό η 1008/1998 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία η αγωγή είχε εξ ολοκλήρου απορριφθεί ως απαράδεκτη για έλλειψη δικαιοδοσίας. Περαιτέρω, με την 2559/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κρίθηκε τελεσιδικώς ότι η αξίωση αποζημίωσης της αιτούσας για το ίδιο χρονικό διάστημα από 12.1.1985 έως 11.6.1985 ήταν παραγεγραμμένη και επικυρώθηκε η 5666/2014 απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών, με την οποία είχε απορριφθεί κατ' ουσίαν λόγω παραγραφής η όμοια αγωγή που είχε ασκήσει η αιτούσα με την ίδια βάση και για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα (12.1.1985 έως 11.6.1985). Η τελεσίδικη αυτή απόφαση του δευτεροβάθμιου πολιτικού δικαστηρίου επί της ουσίας εμπεριέχει, έστω και σιωπηρώς, κατάφαση της ύπαρξης της δικαιοδοσίας του. Και ναι μεν στην απόφαση αυτή το πολιτικό δικαστήριο διέλαβε και τη φράση ότι, αν ήθελε γίνει δεκτό ότι η αξίωση της ενάγουσας γεννήθηκε και έγινε δικαστικά επιδιώξιμη από την έκδοση της ΔΥ1α/οικ.23254/9.6.1994 απόφασης της δευτεροβάθμιας επιτροπής κρίσεως, τότε η επίδικη διαφορά θα υπαγόταν στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων και όχι των πολιτικών, όμως, η περαιτέρω αυτή κρίση του πολιτικού δικαστηρίου είναι πλεοναστική και δεν στηρίζει το απορριπτικό διατακτικό της απόφασής του, το οποίο θεμελιώνεται (μόνο) στην κρίση

ότι η αξίωση αποζημίωσης της αιτούσας για το χρονικό διάστημα από 12.1.1985 έως 11.6.1985 κατ'επίκληση της ίδιας παράνομης πράξης της Επιτροπής του άρθρου 4 του ν.δ. 76/1974 (70/7.3.1985) ήταν παραγεγραμμένη. Με τα δεδομένα αυτά, δεν ανακύπτει, στην προκείμενη περίπτωση, αποφαιτική σύγκρουση δικαιοδοσίας από τις πιο πάνω τελεσίδικες αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που δίκασε ως εφετείο. Εξάλλου, με το δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης η αιτούσα ζητεί να αρθεί η αποφαιτική σύγκρουση δικαιοδοσίας μεταξύ των πολιτικών δικαστηρίων αφενός και του Συμβουλίου της Επικρατείας αφετέρου, προκειμένου να δικαστεί η αγωγή της κατ'ουσίαν από τα διοικητικά δικαστήρια όσον αφορά όχι μόνο το από 12.1.1985 - 10.6.1985 χρονικό διάστημα «αλλά και το από 11.6.1985 - 31.7.1994 χρονικόν διάστημα», χωρίς όμως να επικαλείται συγκεκριμένες αποφάσεις, από τις οποίες τυχόν δημιουργείται αποφαιτική σύγκρουση δικαιοδοσίας. Άλλωστε, μετά την 299/2013 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία έγινε αμετακλήτως δεκτό ότι τα διοικητικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία να κρίνουν επί της αγωγής της αιτούσας ως προς το από 11.6.1985 έως 31.7.1994 χρονικό διάστημα, αντικαταστάθηκε απλώς η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλόμενης 176/2003 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών περί παραγραφής της αξίωσης και απορρίφθηκε η αίτηση αναιρέσεως της αιτούσας, η ίδια προσέφυγε στα πολιτικά δικαστήρια, τα οποία, δέχθηκαν αναγκαιώς τη δικαιοδοσία τους, εφόσον προχώρησαν στην έκδοση αποφάσεων επί της ουσίας, ήτοι της 7327/2014 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και, ύστερα από την άσκηση αντίθετων εφέσεων, της 3234/2015 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση για την άρση αποφαιτικής σύγκρουσης δικαιοδοσίας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

6. Επειδή, σε βάρος της αιτούσας που ηττήθηκε πρέπει να επιβληθεί, κατά το άρθρο 22 παρ. 3 του Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (ν. 345/1976), η δικαστική δαπάνη του καθ'ου στρέφεται η κρινόμενη αίτηση και παραστάντος κατά τη συζήτηση αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου Ελληνικού Δημοσίου. Τη δαπάνη δε αυτή το Δικαστήριο καθορίζει σε τριακόσια (300) ευρώ για το Ελληνικό Δημόσιο ύστερα από περιορισμό της κατά το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 3693/1957 (Α' 79), που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 παρ. 18 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ.).

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Επιβάλλει στην αιτούσα τη δικαστική δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 1 Νοεμβρίου 2016 και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 10 Μαΐου 2017.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ

Αριθμ. 7/2017

(6)

Άρση αποφαιτικής συγκρούσεως που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπ' αριθμ. 78/2011 και 35/2015 αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκίδας και του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, αντίστοιχα.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αικατερίνη Συγγούνα Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύουσα, (κωλυομένης της Πρόεδρος του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου Βασιλικής Θάνου - Χριστοφίλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας Νικολάου Σακελλαρίου και των αρχαιοτέρων αυτής Αντιπροέδρων), Γεώργιο Σακκά Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, (κωλυομένης της Πρόεδρος του Αρείου Πάγου και των αρχαιοτέρων αυτού Αντιπροέδρων), Ιωάννη Σαρμά Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (κωλυομένης της Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ανδρονίκης Θεοδοκάτου), Γεώργιο Ποταμιά, Ευθύμιο Αντωνόπουλο, Μαρίνα Παπαδοπούλου, Συμβούλους Επικρατείας, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Παναγιώτη Κατσιρούμπα, Γεώργιο Αναστασάκο, Διονυσία Μπιτζούνη, Αρεοπαγίτες, Ιωάννη Σύμπλη - Εισηγητή, Σύμβουλο Επικρατείας, Αντώνιο Παντελή και Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη Καθηγητές της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ως μέλη και τη Γραμματέα Σουλτάνα Κουφιάδου, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Γραμματείας του Αρείου Πάγου.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο του Αρείου Πάγου, στις 9 Νοεμβρίου 2016, και ώρα 18:00, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ των:

ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ: Μιχαήλ Μπούρδου του Νικολάου, κατοίκου Καρύστου του Ν. Ευβοίας, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, Μιχαήλ Καραγιάννη του Ιωάννη (Α.Μ./Δ.Σ.Α.:22812).

ΚΑΘ' ΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ: Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Ο.Τ.Α.), με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΥΣΤΟΥ» ως καθολικού διαδόχου του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΦΗΡΕΩΣ», που εδρεύει στην Κάρυστο του Ν. Ευβοίας, νόμιμα εκπροσωπούμενου από το Δήμαρχό του, το οποίο δεν παραστάθηκε.

Ο αιτών με την από 14.7.2016 αίτησή του ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσε κατά νόμο στο Γραμματέα του, με αριθμό πράξης κατάθεσης 7/15.7.2016, ζήτησε όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Ακολούθως, ο Εισηγητής Ιωάννης Σύμπλης, Σύμβουλος Επικρατείας, ανέγνωσε την από 14.10.2016 έκθεσή του.

Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τις προτάσεις του.

Μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως δεν απαιτείται κατά νόμο καταβολή παραβόλου (Α.Ε.Δ. 1/2015, 4/2014 κ.ά.).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η άρση της αποφαιτικής σύγκρουσης που δημιουργήθηκε από τις αποφάσεις 78/2011 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκίδας και 35/2015 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, με τις οποίες τα δύο αυτά δικαστήρια έκριναν ότι δεν έχουν δικαιοδοσία για την εκδίκαση διαφορών που ανέκυψε μεταξύ του αιτούντος και του Δήμου Καρύστου, ως καθολικού διαδόχου του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Κοινότητα Καφηρέως», και αφορά την καταβολή στον αιτούντα χρηματικού ποσού από την, κατά τους ισχυρισμούς του, εκτέλεση εργασιών συντήρησης και βελτίωσης της βατότητας αγροτικών δρόμων των χωριών Αντιά, Κόμητο, Δράμεσι, Αμυγδαλιά, Κοβοντόρος, Μπρινιά, Ζαχαριά και Καψούρι της τέως Κοινότητας Καφηρέως, με βάση προφορικής συναφθείσα μεταξύ αυτού και της Κοινότητας Καφηρέως.

3. Επειδή, από τις υφιστάμενες στη δικογραφία εκθέσεις επίδοσης προκύπτει ότι αντίγραφο της αίτησης με την πράξη της Προέδρου του Δικαστηρίου για τον ορισμό δικασίμου και εισηγητή δικαστή έχουν κοινοποιηθεί νομοτύπως και εμπροθέσμως προς τον Δήμο Καρύστου, καθώς και προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου Χαλκίδας και τον Πρόεδρο του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας (άρθρα 10 παρ. 2, 45, 46 παρ. 2 και 47 παρ. 2 του ν. 345/1976). Συνεπώς, το Δικαστήριο προχωρεί στην συζήτηση της υποθέσεως παρά την μη παράσταση του καθ' ου η αίτηση Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (άρθρο 16 παρ. 3 ν. 345/1976).

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος, στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο υπάγεται, εκτός των άλλων, «Η άρση των συγκρούσεων μεταξύ των δικαστηρίων και των διοικητικών αρχών ή μεταξύ του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αφενός και των αστικών και ποινικών δικαστηρίων αφετέρου ή, τέλος, μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των λοιπών δικαστηρίων». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 46 παρ. 1 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 345/1976 Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α' 141), εφόσον τα κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του εν λόγω Κώδικα δικαστήρια, δηλαδή, μεταξύ άλλων, το Συμβούλιο της Επικρατείας ή τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια αφενός και τα αστικά δικαστήρια αφετέρου έκριναν τελεσιδικώς ότι στερούνται δικαιοδοσίας για την ίδια υπόθεση, η σύγκρουση αίρεται με την επιμέλεια κάθε διαδίκου με την κατάθεση σχετικής αίτησης ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου εντός προθεσμίας ενενήντα ημερών από τη δημοσίευση της τελευταίας απόφασης. Εξ άλλου, κατά το άρθρο 47 παρ. 1 του ίδιου ως άνω Κώδικα διάδικοι ενώπιον του Α.Ε.Δ. είναι οι διάδικοι των δικών που προκαλούν την σύγκρουση και, τέλος, κατά το άρθρο 47 παρ. 4 του Κώδικα, η απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου περιορίζεται στη λύση του αμφισβητούμενου ζητήματος δικαιοδοσίας, εξαφανίζει την απόφαση που εσφαλμένως αποφάνθηκε για το ζήτημα αυτό και παραπέμπει την υπόθεση στο δικαστήριο που κρίνεται ότι έχει δικαιοδοσία, η δε απόφασή του είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο που αρνήθηκε τη δικαιοδοσία του και για τους διαδίκους (βλ. Α.Ε.Δ. 19/2009, 28/2011, 3/2012, 11-12/2013).

5. Επειδή, εν όψει των προεκτεθέντων παραδεκτώς φέρεται προς επίλυση ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου το ζήτημα της αποφαιτικής σύγκρουσης που ανέκυψε από τις προαναφερθείσες αποφάσεις, εφόσον και οι δύο είναι τελεσιδίκες, όπως προκύπτει από το από 6.7.2016 πιστοποιητικό του Γραμματέως του Πρωτοδικείου Χαλκίδας και της από 8.7.2016 βεβαίωση της Γραμματέως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας περί μη άσκησης ενδίκων μέσων κατά των αποφάσεων αυτών. Ο αιτών νομιμοποιείται να ασκήσει την υπό κρίση αίτηση εφόσον υπήρξε διάδικος ενώπιον των δικαστηρίων, των οποίων οι αποφάσεις δημιούργησαν την αποφαιτική σύγκρουση. Η δε υπό κρίση αίτηση, κατατεθείσα στη Γραμματεία του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου στις 15.7.2016 ασκείται εμπροθέσμως, κατά το άρθρο 46 παρ. 1 του ν. 345/1976, δεδομένου ότι η νεότερη απόφαση 35/2015 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας κοινοποιήθηκε στον αιτούντα στις 23.2.2016 και συνεπώς κατέστη τελεσιδική στις 26.4.2016 οπότε και κινήθηκε η κατά νόμον προθεσμία των 90 ημερών εντός της οποίας πρέπει να κατατεθεί η αίτηση για άρση της σύγκρουσης (Α.Ε.Δ. 5/2001, 79/1997 κ.λπ.).

6. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1, 2 και 3 του Συντάγματος, όπως αυτές ισχύουν μετά την αναθεώρηση του εν λόγω άρθρου με το από 6 Απριλίου 2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, ορίζεται ότι στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια υπάγονται οι διοικητικές διαφορές, όπως νόμος ορίζει, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου (παρ. 1), ότι στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται οι ιδιωτικές διαφορές, καθώς και οι υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, όπως νόμος ορίζει (παρ. 2), και ότι σε ειδικές περιπτώσεις και προκειμένου να επιτυγχάνεται η ενιαία εφαρμογή της αυτής νομοθεσίας μπορεί να ανατεθεί με νόμο η εκδίκαση κατηγοριών ιδιωτικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια ή κατηγοριών διοικητικών διαφορών ουσίας στα πολιτικά δικαστήρια (παρ. 3). Περαιτέρω, με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 1406/1983, που εκδόθηκε σε εκτέλεση της διατάξεως του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος, όπως αυτή ίσχυε πριν τη συνταγματική αναθεώρηση, και επέβαλε την εντός πενταετούς προθεσμίας, δυνάμενης να παραταθεί με νόμο, υποβολή της εκδικάσεως στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια εκείνων εκ των διοικητικών διαφορών ουσίας που δεν είχαν ακόμη υπαχθεί στα δικαστήρια αυτά, υπήχθησαν στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων όλες οι διοικητικές διαφορές ουσίας, μεταξύ δε των ενδεικτικά προβλεπόμενων στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου 1 περιπτώσεων περιελήφθησαν και οι διαφορές που αναφέρονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας των διοικητικών συμβάσεων (εδάφιο ι), δηλαδή οι διαφορές που προέρχονται από διοικητική σύμβαση και ανάγονται στο κύρος, την ερμηνεία και την εκτέλεση αυτής ή σε οποιαδήποτε παρεπόμενη της συμβάσεως αξίωση. Η σύμβαση δε είναι διοικητική εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και με τη σύναψη της συμβάσεως επιδιώκεται η ικανοποίηση σκοπού, τον οποίο ο νόμος έχει αναγάγει σε δημόσιο σκοπό, το δε Ελληνικό Δημόσιο ή το νομικό

πρόσωπο δημοσίου δικαίου, είτε βάσει του κανονιστικού καθεστώτος που διέπει τη σύμβαση, είτε βάσει ρητρών, οι οποίες προβλέπονται κανονιστικώς και έχουν περιληφθεί στη σύμβαση, αποκλίνουν δε από το κοινό δίκαιο, ευρίσκεται, προς ικανοποίηση του εν λόγω σκοπού, σε υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλομένου μέρους, δηλαδή σε θέση που δεν προσιδιάζει στον δυνάμει των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου συναπτόμενο συμβατικό δεσμό (βλ. Α.Ε.Δ. 1- 2/2016, 12, 11/2013, 3/2012, 42, 28/2011, 18/2009, 6, 12, 14/2007, 10/2003, κ.ά.). Σύμβασεις που δεν συγκεντρώνουν σωρευτικά τα γνωρίσματα αυτά είναι ιδιωτικές και οι διαφορές αυτές υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων (βλ. Α.Ε.Δ. 3/2012, 29/2011). Εξάλλου, κατά την έννοια του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος, διοικητικές διαφορές ουσίας είναι και οι διαφορές από αδικαιολόγητο πλουτισμό του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, όταν η υποκείμενη σχέση που προκάλεσε τον πλουτισμό αυτό είναι σχέση δημοσίου δικαίου. Αντιθέτως, διαφορές από αδικαιολόγητο πλουτισμό του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων όταν δεν υφίσταται σχέση δημοσίου δικαίου, συνδέουσα το Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με κάποιο πρόσωπο, από την οποία (σχέση), ή με αφορμή τη λειτουργία της οποίας, δημιουργείται ο πλουτισμός του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (βλ. Α.Ε.Δ. 12, 11/2013, 3/2012, 28/2011, 18/2009, κ.ά.).

7. Επειδή, εν προκειμένω, από τα δικόγραφα των αγωγών του αιτούντος και τις επ' αυτών εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις προκύπτουν τα εξής: Ο αιτών, επιτηδεύματίας με αντικείμενο χωματουργικές εργασίες, ανέλαβε, κατά τους ισχυρισμούς του, κατόπιν συμφωνίας που συνήψε προφορικά με την τέως Κοινότητα Καφηρέως (ήδη Δήμο Καρύστου), την εκτέλεση έργων συντήρησης και βελτίωσης της βατότητας των αγροτικών δρόμων των χωριών Αντιά, Κόμητο, Δράμεισι, Αμυγδαλιά, Κοβοντόρος, Μπρινιά, Ζαχαριά και Καψούρι που ανήκαν στην εν λόγω Κοινότητα, όπως τα έργα αυτά εκτίθενται αναλυτικότερα στις αγωγές του αιτούντος, αντί συμφωνημένης αμοιβής χωρίς ΦΠΑ 350,00 ευρώ ημερησίως για τις εργασίες με δικό του χωματουργικό μηχάνημα και 150,00 ευρώ ημερησίως για τις εργασίες με χωματουργικό μηχάνημα της Κοινότητας. Περαιτέρω, ο αιτών υποστηρίζει με τις αγωγές του ότι εκτέλεσε το συμφωνημένο έργο, το οποίο η Κοινότητα παρέλαβε ανεπιφύλακτα, πλην αρνείται να του καταβάλει τη συμφωνηθείσα αμοιβή του. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αιτούντος που περιέχονται στις σχετικές αγωγές, για τις εργασίες που εκτέλεσε το 2005 του οφείλεται αμοιβή 23.393,49 ευρώ πλέον ΦΠΑ 21%, για δε το έτος 2006 33.000,00 πλέον ΦΠΑ 19%, ήτοι συνολικά 67.768,25 ευρώ. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Χαλκίδας, με την 78/2011 απόφασή του, απέρριψε την από 12.4.2010 αγωγή του ήδη αιτούντος ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, με την αιτιολογία ότι η αναφερόμενη στη αγωγή σύμβαση είναι διοικητική και υπάγεται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων. Την κρίση αυτή, περί ελλείψεως δικαιοδοσίας, το εν λόγω δικαστήριο την στήριξε στις σκέψεις ότι

το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη και δη το εναγόμενο είναι οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, ήτοι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, η σύμβαση αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού (συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου), και η κατάρτιση και εκτέλεσή της διέπονται ex lege από ειδικούς διοικητικούς νόμους (ν. 1418/1984 και π.δ. 609/1985 «Περί Δημοσίων Έργων»), που πρέπει να θεωρηθούν διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, αντίθετη δε παραδοχή θα επέτρεπε την καταστρατήγηση του νόμου με βάση την ιδιωτική βούληση. Εν όψει δε τούτου, κατά το πολιτικό δικαστήριο, ήταν απορριπτέα ως απαράδεκτη ελλείψει δικαιοδοσίας και η ερειδόμενη στον αδικαιολόγητο πλουτισμό βάση της αγωγής, καθ' όσον ο πλουτισμός προκλήθηκε από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ήτοι άκυρη διοικητική σύμβαση. Ακολούθως, ο αιτών άσκησε την από 12.7.2011 αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, με την οποία ζήτησε να υποχρεωθεί ο Δήμος Καρύστου να του καταβάλει το προαναφερθέν ποσό (67.768,25 ευρώ), νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, ως αδικαιολόγητο πλουτισμό του από την εκτέλεση, κατόπιν προφορικής σύμβασης, των ανωτέρω εργασιών. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας, με την 35/2015 απόφασή του, έκρινε, ότι «χωρίς τον έγγραφο τύπο δεν μπορεί να διαπιστωθεί, αν η σύμβαση περιλαμβάνει εξαιρετικές ρήτρες που παρεκκλίνουν από το κοινό δίκαιο και δημιουργούν υπέρ του συμβαλλομένου Δήμου τη δυνατότητα να επεμβαίνει μονομερώς στη σύμβαση, έτσι ώστε να βρίσκεται σε υπερέχουσα θέση απέναντι στον αντισυμβαλλόμενο εργολάβο, δηλαδή σε θέση μη προσιδιάζουσα στον δυνάμει των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου συναπτόμενο συμβατικό δεσμό. Επίσης, ο ενάγων ούτε επικαλείται ούτε, βάσει των στοιχείων που έχει προσκομίσει, αποδεικνύει τέτοιες ρήτρες, ενώ ο εναγόμενος στο υπ' αριθμόν πρωτ. 16599/15.10.2014 έγγραφο του αναφέρει ότι δεν έχει στη διάθεσή του κάποιο στοιχείο ή έγγραφο, ώστε να πιστοποιούνται οι σχετικές εργασίες». Με τις σκέψεις αυτές το διοικητικό δικαστήριο έκρινε ότι, εφ' όσον δεν αποδεικνύεται σχέση δημοσίου δικαίου μεταξύ του αιτούντος και του καθ' ου ΟΤΑ, η υπό κρίση αγωγή αφορούσε διαφορά από ιδιωτική σύμβαση, υπαγόμενη, ως εκ τούτου, στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, τόσο για τις αξιώσεις από τη σύμβαση καθ' εαυτήν, όσο και για τις τυχόν προκύπτουσες από τις διατάξεις για αδικαιολόγητο πλουτισμό, με την αιτιολογία δε αυτή απέρριψε την αγωγή, ως απαράδεκτη.

8. Επειδή, με τα ανωτέρω δεδομένα και λαμβανομένου ιδιαιτέρως υπόψη του προφορικού χαρακτήρα της συμφωνίας, που φέρεται ότι έχει συναφθεί μεταξύ του αιτούντος και της Κοινότητας Καφηρέως (ήδη Δήμου Καρύστου), ενόψει του οποίου δεν είναι δυνατή η διάγνωση του κανονιστικού καθεστώτος που διέπει την εν λόγω συμφωνία και η διαπίστωση της πρόβλεψης ή μη σε αυτή ρητρών που αποκλίνουν από το κοινό δίκαιο και, συνακόλουθα, η διαπίστωση της ύπαρξης σχέσης δημοσίου δικαίου που να συνδέει τον αιτούντα με τον Δήμο Καρύστου, η ένδικη διαφορά που απορρέει από τη συμφωνία αυτή είναι ιδιωτική, ανεξαρτήτως του σκοπού στον οποίο η εν λόγω συμφωνία απέβλεπε (βλ. Α.Ε.Δ.

1- 2/2016, 12, 11/2013, 3/2012, 28/2011). Συνεπώς, το Μονομελές Πρωτοδικείο Χαλκίδας εσφαλμένως έκρινε, με την απόφαση 78/2011, ότι τα πολιτικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία να εκδικάσουν την επίδικη διαφορά και, ως εκ τούτου, πρέπει να εξαφανισθεί η εν λόγω απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 4 του Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (ν. 345/1976), και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο ως άνω Δικαστήριο.

Δια ταύτα

Αίρει την αποφαστική σύγκρουση δικαιοδοσίας μεταξύ πολιτικού και διοικητικού δικαστηρίου, κατά το αιτιολογικό.

Εξαφανίζει την 78/2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκίδας.

Παραπέμπει την υπόθεση προς εκδίκαση στο δικαστήριο αυτό.

Απαλλάσσει τους διαδίκους από την δικαστική δαπάνη.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 30 Νοεμβρίου 2016.

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΓΓΟΥΝΑ

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΟΥΦΙΑΔΟΥ

Και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 10 Μαΐου 2017.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

* 0 9 0 0 0 1 2 0 0 7 1 7 0 0 2 4 *